

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

#266

53ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2 0 1 2

ΑΚΙ ΚΑΟΥΡΙΣΜΑΚΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΗΞΕΡΕ ΠΟΛΛΑ

ΕΝΑΣ ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ

Ο Σακάρι Κουοσμάεν και η Κάτι Ούτιεν σε σκηνή από την ασπρόμαυρη, γυρισμένη με τις τεχνικές του βωβού κινηματογράφου, *Γιούχα*, του Άκι Καουρισμάκι (1999).



THESSALONIKI
INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL
www.filmfestival.gr


TASTE THE MOMENT



SPONSOR OF THE AUDIENCE AWARDS


Fischer
PILSENER BEER



 facebook.com/FischerBeerGreece

 twitter.com/Fischer_Beer

Απολαύστε υπεύθυνα



HAPPY END
Ο Τζέιμς Στιούαρτ στην ταινία
του Φρανκ Κάπρα,
Μια υπέροχη ζωή (1946)

**Η εφημερίδα του
Φεστιβάλ Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης**

Ειδική έκδοση για το
53ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
No 266 [4/11/2012]

Διευθυντής σύνταξης: Ηλίας Κανέλλης
Αρχισυντάκτρια: Δήμητρα Νικολοπούλου
Συντονισμός ύλης: Γκέλυ Μαδεμλή
Σύνταξη: Ελένη Ανδρουτσπούλου, Τίνα Αντωνάκου,
Αγγελική Βέργου, Δημήτρης Κερκινός, Αλεξάνδρα Κόλια,
Γιώργος Κρασσάκοπουλος, Χριστίνα Λιάτα, Αγγελική Πέτρου,
Γιάννα Σαρρή, Τζωρτίνα Σεργιέρη, Θάνος Σταυρόπουλος,
Έλενα Χρηστοπούλου

Υπεύθυνη αγγλικών σελίδων: Λίλυ Παπαγιάννη
Φωτογράφος: Βασίλης Βερβερίδης (MOTIONTEAM)
Κόμιξ: Τάσος Ζαφειριάδης

Εκτύπωση: ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ
Ανάδοχος: ΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Δημήτρης Εϊπίδης

Ο διευθυντής σύνταξης, η αρχισυντάκτρια και οι συντάκτες της εφημερίδας
του Φεστιβάλ εργάζονται χωρίς αμοιβή.

EDITORIAL

Από τον Ηλία Κανέλλη

Σκιές στον παράδεισο

Ροντόλφο: Να φιλήσω το χέρι σου;

(Τη φιλά στο στόμα)

Μιμί: Προχωράς γρήγορα.

Ροντόλφο: Για να φτάνω πιο γρήγορα στο τέρμα.

Διάλογος από την ταινία του Άκι Καουρισμάκι,
Μποέμικη ζωή, που στηρίζεται στην *Κυρία με τας καμελίας* του
Αλεξάνδρου Δουμά.

Όταν ζορίζουν τα πράγματα, βάζω στο DVD κωμωδίες και μελοδράματα –ιδίως μελοδράματα, μα Λίο ΜακΚάρει, μα Φρανκ Κάπρα... Τα τελευταία χρόνια της κατάρρευσης της οικονομίας, έχω «λιώσει» μια ταινία που, υπό κανονικές συνθήκες, εσείς τη βλέπετε κάθε Χριστούγεννα στην τηλεόραση, το *Μια υπέροχη ζωή* του Κάπρα. Στο έργο αυτό, ο Τζέιμς Στιούαρτ παίζει τον Τζορτζ Μπέιλι, έναν πολύ καλό άνθρωπο, που νοιάζεται μονίμως για τους άλλους. Αλλά στις γιορτές, εκείνος, πιεσμένος από τα χρέη που συσσωρεύονται, κι ακόμα περισσότερο από μια αίσθηση μοναξιάς κι απογοήτευσης από τους δικούς του ανθρώπους, είναι στο τσακ να φουντάρει. Και τότε, εμφανίζεται ο φύλακας άγγελός του, ο οποίος, αφού του κάνει ένα ψυχαναλυτικό μάθημα αυτοεκτίμησης (καλά το λέω, γιατρέ;) κι αφού τον πείθει να πιστέψει στους αγαπημένους του, τον επιστρέφει, σαν σε θαύμα ή, καλύτερα, σαν σε παραμύθι, σε μια πραγματικότητα όπου τα προβλήματα έχουν πάει περίπατο. Πάνω-κάτω, έτσι γίνεται και σε πολλές από τις ταινίες του Άκι Καουρισμάκι – τουλάχιστον εκείνες που προσωπικώς θυμάμαι και δεν βλέπω την ώρα να κλειδωθώ σε μια αίθουσα του Φεστιβάλ για να τις ξαναδώ: κάποιοι άνθρωποι

περνάνε χάλια, πνιγμένοι στις στερήσεις, στις πιέσεις, ενδεχομένως στην αρρώστια. Πόρκα μιζέρια μέχρι τα μπούνια. Αλλά εκεί που έχεις την εντύπωση ότι τίποτα δεν θα πάει καλά, ενεδρεύει το happy end να ανατινάξει την ταινία στον αέρα. Το εστιατόριο της Ιλόνας και του Λάουρι στο *Μακριά πετούν τα σύννεφα* τελικά γίνεται μαγαζί γωνία, ο μαυρούλης μετανάστης που τον κυνηγάνε δραπετεύει σε πιο ασφαλείς πολιτείες κι η άρρωστη Αρλετί τη σκαπουλάρει στο *Λιμάνι της Χάβρης*...

Ο Καουρισμάκι μ' αρέσει πιο πολύ από τον Κάπρα. Διότι, ενώ φαινομενικά κάνει ένα ιδιότυπο, αργό, στυλιζαρισμένο σινεμά, στην πραγματικότητα είναι βουτηγμένος στο ρεαλισμό από τα νύχια στην κορφή. Γήινος, φιλοσοφημένος και φερέφωνο των ανθρώπων που δεν έζησαν στην αναπαυτική πλευρά του πλανήτη αλλά που, ταυτόχρονα, έχουν διαβάσει όλα τα σημαντικά βιβλία του κόσμου κι έχουν χαζέψει με τις ώρες όλες τις αξίες λόγου ζωγραφικές του κόσμου κι έχουν ακούσει όλες τις μουσικές του κόσμου κι έχουν δει όλες τις ταινίες του κόσμου. Κι αυτοί οι άνθρωποι, ακόμα κι αν κάποια στιγμή χάνουν την πίστη τους στον εαυτό τους, δεν έχουν χάσει την πίστη τους στους άλλους ανθρώπους. Κι όταν αυτή η βαθιά πίστη ανταμείβεται με happy end, δεν υπάρχει τίποτα καλύτερο.

Υπάρχει ένας ακόμα λόγος που προσωπικώς λατρεύω τον Καουρισμάκι. Επειδή θα μπορούσε να είναι ο κινηματογραφιστής του μελοδράματος της σημερινής Ελλάδας. Μιας χώρας σε βαθιά κατάθλιψη, που αντί να ψάχνει φταίχτες για την κατάστασή της, να αφήνει το μίσος και τη βία να δηλητηριάζει τη ζωή, θα μπορούσε να πιστέψει στον εαυτό της και να αγωνιστεί για να αλλάξει αυτό που ζούμε. Μήπως να κρατήσουμε το σενάριο και να αλλάξουμε τη σκηνοθεσία;

ΑΚΙ ΚΑΟΥΡΙΣΜΑΚΙ

Aki Kaurismäki

«Όσο πιο απαισιόδοξος νιώθω, τόσο πιο αισιόδοξες έχω ανάγκη να κάνω τις ταινίες μου. Αυτό είναι το καταφύγιό μου».



«Ένας σκηνοθέτης που δεν μπορεί να χειριστεί τα συναισθήματα του θεατή και να τον/την κάνει να γελάσει ή να φοβηθεί, πρέπει ν' αλλάξει επάγγελμα».

«Δεν μ' ενδιαφέρει η ανώτερη τάξη. Δεν ξέρω πώς να γράψω διαλόγους γι' αυτή. Δεν ξέρω πώς μιλάνε. Όλη μου τη ζωή δούλευα, δούλευα, δούλευα, αυτοί είναι οι χαρακτήρες που ξέρω».



«Το πραγματικό φιλμ είναι φως, το ψηφιακό ηλεκτρισμός».



«Η βία (σ.σ. στον Άνθρωπο χωρίς παρελθόν) με κάνει να νιώθω άβολα. Το πρόβλημα ήταν ότι η ιστορία έπρεπε να ξεκινήσει με βία. Οπότε ήθελα τουλάχιστον να την κάνω γνήσια. Αν ο κόσμος θέλει να βλέπει τη βία ωραιοποιημένη, τότε κάτι δεν πάει καλά με το μυαλό τους. Οπότε την αναπαριστώ όπως είναι στην πραγματικότητα, γρήγορη κι άσχημη».

«Οι νέοι παραείναι τεμπέληδες. Πρέπει να διαλέξει κανείς μεταξύ της δουλειάς και του μπαρ, κι αν πας στο μπαρ δεν μπορείς να δουλέψεις σοβαρά. Προσωπικά, κάνω και τα δύο».



«Οι νέοι σκηνοθέτες δεν είναι ταπεινοί. Πάνω απ' όλα είναι απαραίτητο να ξεχνάς τον εαυτό σου. Ξεκινάς από την αρχή, που σημαίνει ότι είσαι ένα τίποτα, μόνο σκόνη. Μετά βλέπεις εκατοντάδες ταινίες, κατά τη διάρκεια των οποίων παραμένεις σιωπηλός. Μετά περπατάς μόνος σου στο δάσος λέγοντας στον εαυτό σου ότι είσαι τίποτα. Στη συνέχεια, πρέπει να συγκεντρωθείς, το οποίο σημαίνει ότι πρέπει να δεις εκατό ακόμα ταινίες. Και τότε αρχίζεις να δουλεύεις».

«Η ταινία έχει καλό τέλος: όλοι πεθαίνουν στο τέλος εκτός από δυο σκυλιά!» (Για το Ο Άμλετ κάνει μπίζνες)



«Εννοείται ότι χρωστάω στον Κάπρα μια μύρα στο μπαρ του ουρανού, αν φυσικά του επιτρέψουν να κατέβει στα κάτω διαμερίσματα».



«Έκανα το Έγκλημα και τιμωρία γιατί διάβασα τη συνέντευξη του Χίτσκοκ στον Τριφό όπου είπε: "Δε θα τολμούσα να αγιζώ αυτό το βιβλίο, είναι πολύ δύσκολο". Κι εγώ σκέφτηκα: θα σου δείξω τώρα παπού! Αλλά ήμουν νέος τότε, οπότε αυτό είναι μια δικαιολογία».

«Δεν υπάρχει τάνγκο αλλού. Το αργεντινικό τάνγκο είναι απομίμηση του φινλανδικού. Είναι ΟΚ για τους αργεντίνους, αλλά όχι και για όλους. Εδώ γεννήθηκε το τάνγκο. Το εισηγάγαν μετά στις ΗΠΑ, κατέβηκε νότια και μετά ξανάρθε στην Ευρώπη σα να ήταν εφεύρεση της Αργεντινής».



«Το Έγκλημα και τιμωρία είναι ένας φόρος τιμής στη χρυσή εκείνη εποχή όπου ένας φόνος ήταν αρκετός για να κάνεις μια αστυνομική ταινία».



«Γράφω πρώτα τον τίτλο μιας ταινίας και μετά γράφω το σενάριο για τον τίτλο. Για το Άριελ δεν είχα βρει τίτλο για πολύ καιρό. Μια μέρα έφτιαχνα τη μηχανή μου, μια παλιά αγγλική μηχανή που λεγόταν Άριελ και σκέφτηκα ότι είναι ένας καλός τίτλος, οπότε το χρησιμοποίησα».

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΗΞΕΡΕ ΠΟΛΛΑ

Πολλά έχουν γραφτεί για τον Άκι Καουρισμάκι και τις ταινίες του. Κανείς όμως δεν τα περιγράφει καλύτερα από τον ίδιο. Ο Φινλανδός σκηνοθέτης μπορεί να λέει λίγα, αλλά ξέρει πολλά. Απολαύστε τον!

της Έλενας Χρηστοπούλου

«Οι Leningrad Cowboys είχαν τα μαλλιά τους έτσι προτού δουλέψουμε μαζί. Όταν τους πρωτοείδα, ένιωθα πως κάτι δεν πήγαινε καλά, αλλά για πολύ καιρό δεν μπορούσα να το εντοπίσω. Τελικά συνειδητοποίησα πως χρειάζονταν και τα παπούτσια για να μη μοιάζουν απλά ότι τους φύσηξε ο άνεμος».



«Το Χόλιγουντ είναι ο λόγος που κάνω τις ταινίες που κάνω. Γιατί το σιχαίνομαι. Δεν θα πήγαινα ποτέ εκεί να χαρμίσω το χρόνο μου βλέποντας τις ταινίες τους, γιατί, ε, γιατί είμαι ένας άθλιος σκηνοθέτης, το παραδέχομαι. Αλλά αρνούμαι να κάνω σκατά ταινίες. Κακές ταινίες μπορεί να κάνω. Σκατά, όχι».

«Έκανα τη *Γυναίκα με τα σπέρτα* για να κάνω τον Μπρεσόν να φαίνεται σαν σκηνοθέτης επικίνδυνων ταινιών δράσης».



«Είχα βαρεθεί να βλέπω τους χαρακτήρες μου να φεύγουν, ενώ εγώ παρέμενα στη Φινλανδία. Έτσι, στη *Γυναίκα με τα σπέρτα* ο κεντρικός χαρακτήρας μένει εκεί που είναι. Κι εγώ μετακόμισα αμέσως μετά στην Πορτογαλία, στη Νότια Ευρώπη. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν αγαπώ τη Φινλανδία. Ακόμα κι αν αγαπάς τη γενέτειρα χώρα σου, ένα μικρό διάστημα διακοπών μακριά της – όπως μια ολόκληρη ζωή – δεν κάνει κακό».

«Όταν δεν υπάρχει ελπίδα, δεν υπάρχει λόγος και για απαισιοδοξία!» (Για το *Λιμάνι της Χάβρης*.)



«Επειδή αντιπαθώ σθεναρά τα ψέματα (εκτός κι αν εξυπηρετούν την προσωπική μου ευημερία) έπρεπε να κάνω ένα υποτιθέμενο "ρεαλιστικό" έργο, το οποίο στη σύγχρονη Φινλανδία σημαίνει πως ο πρωταγωνιστής γίνεται θύμα βίας, και άσχημης βίας, όποιος κι αν είναι. Υπάρχει όμως ελπίδα στην ταινία, κι ας είναι μόνο στα τελευταία 18 καρέ της». (Για το *Φώτα στο σούρουπο*)

«Έκανα το τελευταίο βωβό έργο του 20ού αιώνα, και η αλήθεια είναι ότι ξεκίνησα με την καλύτερη δυνατή ταινία, οπότε δεν χρειάζεται να κάνω άλλη βωβή ταινία ξανά». (Για το *Γιούχα*.)



«Ένας ανώνυμος άντρας έρχεται στην πόλη και με την πρώτη ευκαιρία τρώει ξύλο και κοντεύει να πεθάνει. Έτσι ξεκινά αυτό το επικό δράμα, ή μάλλον αυτό το δράμα μοναχικών καρδιών με άδειες τσέπες κάτω από το μεγάλο ουρανό του Κυρίου μας, ή μάλλον των πουλιών». (Για τον *Άνθρωπο χωρίς παρελθόν*)

«Το *Μακριά πετούν τα σύννεφα* είναι μια ταινία για την ανεργία με καλό τέλος».



«Τα *Φώτα στο σούρουπο* κλείνουν μια τριλογία που ξεκίνησε με το *Μακριά πετούν τα σύννεφα* και τον *Άνθρωπο χωρίς παρελθόν*, οπότε είναι ένα "θύμα" της υπεραισιοδοξίας των προκατόχων τους. Αν είχαν ακολουθήσει το παράδειγμά τους, θα ήταν μια τεκμηρίωση του "παραδείσου επί Γης"».



«Για μένα, μια ταινία που δεν περιλαμβάνει τουλάχιστον μία ζωντανή μουσική παράσταση είναι σαν ένας Πάπας χωρίς τεχνητή οδοντοστοιχία».



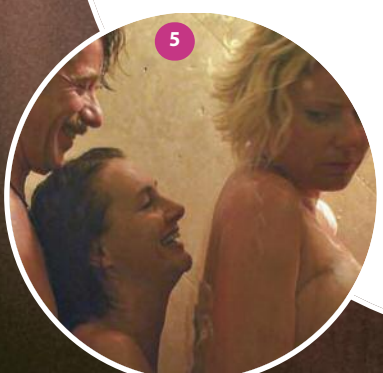
«Το Χόλιγουντ έχει λιώσει τα μυαλά όλων. Στα παλιά τα χρόνια ένας φόνος αρκούσε για μια ταινία. Τώρα πρέπει να σκοτώσεις 300.000 ανθρώπους για να τραβήξεις την προσοχή του κοινού. Και η βία στο Ελσίνκι δεν είναι λαμπερή. Είναι ανώνυμη. Εκεί, μπορεί να σε χτυπήσει κάποιος απλά γιατί δεν είναι σε καλή διάθεση».

«Πήγαινε ρώτα τον Φορντ και τον Χωκς γιατί έκαναν τόσο συχνά ταινίες με αυτόν τον βλάκα, τον Τζον Γουέιν. Ξέρεις γιατί; Για τον τρόπο που περπατούσε. Ο Ζαν-Λικ Γκοντάρ είχε πει κάποτε πόσο μισεί τον Τζον Γουέιν όταν παίζει τον κακό και πόσο τον αγαπά όταν παίρνει τη Νάταλι Γουντ στην αγκαλιά του στο τέλος της *Αιχμάλωτης της ερήμου*. Γιατί να ασχολείσαι με καινούριους ηθοποιούς όταν αυτοί που έχεις είναι καλοί;»

«Το στιλ του *Μακριά πετούν τα σύννεφα* είναι στιλιζαρισμένος ρεαλισμός συνδυασμένος με μια υπεραισιοδοξία στο στιλ του ύστερου Φρανκ Κάπρα (όπως στο *Μια υπέροχη ζωή*). Καθώς όλοι οι μεγάλοι ρομαντικοί ρεαλιστές του σινεμά έχουν πεθάνει, θεωρώ καθήκον μου να θυσιάζω κάποιες δυνατότητες που έχει ο κινηματογράφος στο βωμό της αληθοφάνειας, το οποίο σημαίνει, εν προκειμένω, ότι αυτό που χάνεται σε ταχύτητα κερδίζεται σε αλήθεια. Με άλλα λόγια, ο στόχος μου είναι ένα είδος ρεαλισμού, με πολλά κωμικά στοιχεία. Ελπίζω πως ο δυνητικός θεατής, όποιος/α και να είναι, θα φύγει από την αίθουσα πιο χαρούμενος/η απ' ό,τι ήταν όταν μπήκε. Κατά τ' άλλα, ο συγγραφέας δέχεται να υπακούσει στους νόμους τόσο της πραγματικότητας, όσο και του σινεμά, στο βαθμό που αυτοί εναρμονίζονται με την ηθική του συγγραφέα, και υποσχετείται επίσης να κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί».

#2

ΣΕΞ, ΑΠΟΜΥΘΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΥΤΑ ΕΞΑΣΦΑΙΡΑ



ΑΝΟΙΧΤΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Ένα πανόραμα της σύγχρονης πραγματικότητας, ένα ζωντανό και εξαιρετικά αντιπροσωπευτικό ψηφιδωτό της εποχής μας. Ο κινηματογράφος σαν ένα ανοιχτό παράθυρο στον κόσμο, μέρος δεύτερον.

1 Ματζίντ Μπαρζεγκάρ ΠΑΡΒΙΖ

- Η ιστορία ενός 50χρονου που πρέπει για πρώτη φορά να φύγει από το σπίτι του πατέρα του και να φτιάξει τη δική του ζωή.
- Ο Ιρανός σκηνοθέτης Ματζίντ Βαρζεγκάρ σπούδασε γραφικές τέχνες και λογοτεχνία.
- Η ταινία κέρδισε ειδική μνεία πρωτοεμφανιζόμενου σκηνοθέτη στο φεστιβάλ του Σαν Σεμπαστιάν.

«Το *Παρβίζ* αποτελεί τη συνέχεια της εξερεύνησης που ξεκίνησα στην προηγούμενη ταινία μου. Μια εξερεύνηση ενός συγκεκριμένου είδους σινεμά και μιας αναπαράστασης συγκεκριμένων πτυχών της ζωής στις πόλεις, που διακρίνεται από εντάσεις και μια καθημερινότητα την οποία αναγνωρίζω κι εγώ στην κοινωνία μου. Προσπάθησα να αφηγηθώ την ιστορία ενός απλού ανθρώπου ο οποίος, όταν ανακαλύπτει την καταστροφική πτυχή της εξουσίας, μεταμορφώνεται σε έναν νέο άνθρωπο». *Ματζίντ Μπαρζεγκάρ*

2 Τζάρεντ Μοσέ DEAD MAN'S BURDEN

- Τα μυστικά και τα ψέματα μιας οικογένειας έρχονται βίαια στο φως, με φόντο τη διαλυμένη, μετεμφυλιακή Αμερική του 1870.
- Η ταινία γυρίστηκε στην έρημο στο βόρειο τμήμα του Νέου Μεξικού, στα πρότυπα ενός κλασικού γουέστερν – το αγαπημένο κινηματογραφικό είδος του σκηνοθέτη. Ο ίδιος εμπνεύστηκε την ταινία με αφορμή τη συμπλήρωση 150 χρόνων από την έναρξη του Αμερικανικού Εμφυλίου Πολέμου, ανάμεσα σε Βόρειους και Νότιους.
- Η ταινία κάνει αναφορές σε τέσσερα αρχετυπικά γουέστερν: *Η αιχμάλωτη της ερήμου* του Τζον Φορντ, *Η καρμπίνια φάντασμα* του Άντονι Μαν, *Κάποτε στη Δύση* του Σέρτζιο Λέονε και *Οι Ασυγχώρητοι* του Κλιντ Ίστροντ.
- Η ταινία κάνει στη Θεσσαλονίκη την ευρωπαϊκή της πρεμιέρα.

«Θα ήθελα οι θεατές της ταινίας να αναλογιστούν το τίμημα της ιδεολογίας. Σε ποιο βαθμό μια ιδέα ή μια πεποίθηση στοιχίζει υπερβολικά ακριβά; Οι χαρακτήρες μου έχουν και δίκιο και άδικο, αλλά τελικά αυτό που έχει σημασία είναι να ξεπεράσουν τις διαφορές τους. Το τίμημα που πληρώνει κανείς σήμερα για να είναι πιστός στις ιδέες του, είναι μεγάλο όσο και τότε, στον Εμφύλιο Πόλεμο». *Τζάρεντ Μοσέ*

3 Μιγκέλ Γκόμες ΣΑΝ ΣΕ ΟΝΕΙΡΟ

- Ανάμεσα σε δύο χώρες, την Πορτογαλία και την Αφρική, το αποικιοκρατικό παρελθόν και τις μνήμες μιας ηλικιωμένης γυναίκας, μια ιστορία έρωτα και εγκλήματος.
- Η ταινία απέσπασε βραβείο Alfred Bauer και βραβείο FIPRESCI στο φεστιβάλ Βερολίνου, ενώ αποτελεί μια από τις τρεις ταινίες – φιναλίστ για το βραβείο LUX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

«Το *Σαν σε όνειρο* είναι μια ταινία για το πέρασμα του χρόνου, για όσα εξαφανίζονται και μπορούν να υπάρξουν μόνο ως ανάμνηση, ως

φαντασμαγορία, ως εικόνα – ή και ως κινηματογραφική ταινία, που συμπεριλαμβάνει όλα τα παραπάνω». *Μιγκέλ Γκόμες*

4 Χουσεϊν Ταμπάκ Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΣΟΥ ΔΕΝ ΑΞΙΖΕΙ ΤΙΠΟΤΑ

- Ένα δωδεκάχρονο αγόρι αντιμετωπίζει τις δυσκολίες της μετανάστευσης σε μια συγκινητική ιστορία.
- Πρόκειται για την πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του σκηνοθέτη Χουσεϊν Ταμπάκ.
- Ο Ταμπάκ, όπως και ο νεαρός ήρωάς του, είναι Κούρδος από την Τουρκία και γιος μεταναστών, αλλά γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Γερμανία.
- Ο μικρός ήρωας της ταινίας έχει πάρει το όνομά του από τον δημοφιλή τούρκο ποιητή Ασίκ Βεϊσέλ.

«Για μένα δεν υπάρχει καλύτερος πρωταγωνιστής από αυτό το μικρό αγόρι που υποχρεώνεται να εγκαταλείψει το σπίτι του – αν μη τι άλλο, χωρίς να τον έχουν ρωτήσει – και αμέσως αντιμετωπίζει το στοίχημα της ενσωμάτωσης σε ένα νέο σχολείο και στην κοινωνία μιας ξένης χώρας. Παράλληλα, παρακολουθεί βουβό τις εντάσεις στο εσωτερικό της οικογένειας. Είναι ένας παθητικός παρατηρητής που όμως υποφέρει ενεργά» *Χουσεϊν Ταμπάκ*

5 Γιαν Χρέμπεϊκ Η ΑΓΙΑ ΤΕΤΡΑΣ

- Δυο φιλικά, παντρεμένα ζευγάρια που έβλεπαν το γάμο τους να βαλτώνει, αλλάζουν ζωή μετά από ένα σαββατοκύριακο δίπλα στη θάλασσα, γεμάτο πειραματισμούς και άγνωστες απολαύσεις.
- Ταινίες του σκηνοθέτη Γιαν Χρέμπεϊκ είχαμε ξαναδεί σ' ένα αφιέρωμα «3x3», των Νέων Οριζόντων το 2001, τη χρονιά που το *Παιχνίδια διχασμού κι εγκυμοσύνης* ήταν υποψήφιο για τα ξενόγλωσσα όσκαρ.
- Το σενάριο της ταινίας υπογράφει ο Μιχάου Βίβεγκ, από τους δημοφιλέστερους σύγχρονους τσέχους συγγραφείς που οι θαυμαστές του παρομοιάζουν με τον Νικ Χόρνμπι – για το χιούμορ των ηθογραφημάτων του.

«Δεν ξέρω αν ένας θεατής κρίνει την ταινία από τον τίτλο της. Στην Τσεχία, οι καλύτερες ταινίες είχαν κακούς τίτλους. Σκεφτείτε, για παράδειγμα, τις ταινίες του Μίλος Φόρμαν. Από την άλλη, πολλές ταινίες προπαγάνδας δεν βλέπονταν, αλλά είχαν ωραίους ποιητικούς τίτλους, του στυλ *Φθινοπωρινά φύλλα με γέυση μάνγκο...* Θα ήθελα να κάνω ταινίες σαν του Γούντι Άλεν. Όχι ως προς τα θέματα με τα οποία καταπιάνεται –όλοι οι σκηνοθέτες μπορούν να το κάνουν αυτό–, αλλά ως προς την ελευθερία που είχε στα γυρίσματα: για παράδειγμα, στα μέσα των γυρισμάτων του *Νευρικού Εραστή*, αποφάσισε ν' αλλάξει την πορεία του σεναρίου». *Γιαν Χρέμπεϊκ*

6 Νταρεζάν Ομιρμπάγεφ Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ

- Ψυχολογικά μαρτύρια ταλανίζουν έναν φοιτητή φιλοσοφίας, ο οποίος καταλήγει να διαπράξει φόνο εξαιτίας της κακής οικονομικής του κατάστασης.

- Μετά τη μικρού μήκους ταινία *About Love* (2006), μεταφορά ενός διηγήματος του Άντον Τσέχωφ, και το *Shuga* (2007), το οποίο εμπνεύστηκε από το μυθιστόρημα του Λέον Τολστόι, Άννα Καρένινα, ο Νταρεζάν Ομιρμπάγεφ υπογράφει μία ακόμη διασκευή ενός κλασικού έργου της ρωσικής λογοτεχνίας: το *Έγκλημα και Τιμωρία*, το κλασικό μυθιστόρημα του ρώσου Φιόντορ Ντοστογιέφσκι.

«Μου τράβηξε το ενδιαφέρον το συγκεκριμένο μυθιστόρημα, διότι η ιστορική περίοδος που γράφτηκε μοιάζει πολύ με τη σύγχρονη ιστορία του Καζακστάν». *Νταρεζάν Ομιρμπάγεφ*

7 Ράμα Μπέρνσταϊν FILL THE VOID

- Μέσα από το δίλημμα μιας νεαρής κοπέλας που πρέπει να επιλέξει ανάμεσα στην καρδιά της και στο οικογενειακό καθήκον, αποκαλύπτονται με ευαισθησία οι αθώες και ένοχες πτυχές της ανθρώπινης φύσης.
- Η ταινία αποτελεί την επίσημη πρόταση του Ισραήλ για το Όσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσας ταινίας.
- Η νεαρή πρωταγωνίστρια Χάντας Σαρόν κέρδισε το Κύπελλο Βολφ για την καλύτερη γυναικεία ερμηνεία στο φεστιβάλ Βενετίας.
- Η σκηνοθέτρια εμπνεύστηκε την ταινία από αληθινό περιστατικό, την ιστορία μιας 18χρονης κοπέλας που αναγκάστηκε να παντρευτεί το σύζυγο της πρόσφατα χαμένης αδελφής της, όπως και η κεντρική ηρωίδα του φιλμ.

«Νιώθω ότι η ορθόδοξη χριστιανική κοινότητα, στην οποία ανήκω κι εγώ, δεν υψώνει τη φωνή της στο πλαίσιο οποιουδήποτε πολιτισμικού διαλόγου. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι είμαστε μουσσοί. Είναι θεμιτό για κάποιον που βρίσκεται έξω από τους κόλπους της να μας ερμηνεύει, αρκεί να υπάρχει και κάποιος που να μιλά εξ'ονομάτος της. Ο λόγος μας ακούγεται στο χώρο της πολιτικής, αλλά όχι στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού, όπου παραμένουμε αθόρυβοι. Δεν είμαι καλή σε ζητήματα πολιτικής ατζέντας, αλλά είμαι καλή στο να αφηγούμαι ιστορίες για όσα με παθιάζουν». *Ράμα Μπέρνσταϊν*

8 Σαρόν Μπαρ-ζιβ ΔΩΜΑΤΙΟ 514

- Η ανάκριση ενός στρατιώτη που κατηγορείται για λιποταξία, από μια γυναίκα ανώτερη του στην ιεραρχία, μια κλειστοφοβική ταινία «δωματίου» κι ένα σχόλιο για τη μιλιταριστική κουλτούρα του Ισραήλ.
- Πρόκειται για την πρώτη ταινία του σκηνοθέτη, που κέρδισε δύο βραβεία στο φεστιβάλ της Τραϊμπέκα (καλύτερου νέου σκηνοθέτη μυθοπλασίας, ειδική μνεία της επιτροπής).
- Η πρωταγωνίστρια είναι πράγματι ρωσικής καταγωγής, κάτι που ενδιέφερε πολύ το σκηνοθέτη που, με τα λόγια του, έψαχνε κυριολεκτικά το πρόσωπο ενός «Άλλου». Όλοι οι άρρενες ηθοποιοί έχουν υπηρετήσει σε ειδικές μονάδες στις τάξεις του Ισραηλινών αμυντικών δυνάμεων.
- Ενώ οι πρόβες κράτησαν έξι μήνες, τα γυρίσματα κράτησαν μόλις 5 μέρες.

«Στο *Room 514* εξετάζω την εσωτερική σύγκρουση της νεότερης γενιάς Ισραηλινών από μία νέα και κριτική οπτική γωνία, χρησιμοποιώντας μια φρέσκια κινηματογραφική γλώσσα. Η ταινία είναι βασισμένη σε πραγματικά γεγονότα, και είναι σαν ένας μικρόκοσμος, που αντιπροσωπεύει τον διυισμό των βασικών αξιών και πεποιθήσεων του μέσου Ισραηλινού πολίτη. Πρωταγωνίστρια είναι μια ανακρίτρια, η οποία λειτουργεί σ' ένα τυπικό ανδρικό στρατιωτικό περιβάλλον, και η οποία κάνει ένα περιπλοκό και συναρπαστικό εσωτερικό ταξίδι».

9 Ζουάου Πέντρο Ροντρίγκες & Ζουάου Ρούι Γκουέρα Ντα Μάτα Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΟΡΑ ΠΟΥ ΕΙΔΑ ΤΟ ΜΑΚΑΟ

- Το Μακάο είναι ο τόπος όπου γεννήθηκε Ζουάου Ρούι Γκουέρα Ντα Μάτα.
- Η ταινία αποτελεί αναφορά στο *Μακάο* του Γιόζεφ φον Στέρνμπεργκ (1953), όχι μόνο εξαιτίας του νουάρ ύφους της: στις πρώτες σκηνές της ταινίας οι δύο σκηνοθέτες εντόπισαν το σπίτι όπου έμενε ο Ζουάου Ρούι.
- Οι σκηνοθέτες, που έχουν συνεργαστεί πολλές φορές στο παρελθόν, ήθελαν στην αρχή να γυρίσουν ντοκιμαντέρ για το Μακάο μετά το 1999, όταν και παραδόθηκε από την Πορτογαλία, που το διοικούσε ήδη από την περίοδο της Αποικιοκρατίας, στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.

«Δύο σκηνοθέτες ξεκινάμε ένα ταξίδι ανακάλυψης στο Μακάο, μια συναρπαστική πολυπολιτισμική λαβυρινθώδη πόλη. Οι ανατολίτικες παιδικές αναμνήσεις του ενός –αναμνήσεις μιας ζωντανής πραγματικότητας που έχουν μετατραπεί σε μυθοπλασία– συνδιαλέγονται με τις αναμνήσεις του άλλου για την Ανατολή, με βάση τους κώδικες του σινεμά, της λογοτεχνίας και της ζωγραφικής. Είναι ζωντανές αναμνήσεις μιας πραγματικότητας από τον κόσμο της μυθοπλασίας. Το αποτέλεσμα είναι ένα φωτογραφικό άλμπουμ φυσικής και συναισθηματικής γεωγραφίας, δομημένο σαν μια έρευνα, μεταμφιεσμένη με τη σειρά της σε φιλμ νουάρ, όπου ο γρίφος της αφήγησης αμφισβητεί την πραγματικότητα και την μετατρέπει σε μυθοπλασία». *Ζουάου Πέντρο Ροντρίγκες & Ζουάου Ρούι Γκουέρα Ντα Μάτα*

10 Μάικλ Μέιερ ΕΞΩ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

- Η παράφορη ερωτική σχέση ανάμεσα σ' έναν παλαιστίνιο φοιτητή κι έναν Ισραηλινό δικηγόρο, που παλεύουν να υπερνικήσουν τις προκαταλήψεις της κοινωνίας τους.
- Η ταινία προβλήθηκε στο πρόγραμμα προβολών της *Αγοράς*, «Works in Progress», στο 52ο Φεστιβάλ, το 2011.

«Προσπάθησα να δημιουργήσω μια ταινία στην οποία οι ήρωες να παρουσιάζονται όσο το δυνατόν πιο μακριά από την πολιτική. Γι' αυτό και ήθελα το περιβάλλον τους να είναι το αντίθετο ακριβώς, κάτι το οποίο είχε και τη μεγαλύτερη σημασία για μένα ως προς την αφήγηση. Είχε κρίσιμη σημασία για μένα να θίξω ότι αυτοί οι δύο άνθρωποι προσπαθούν να μείνουν πέρα από την πολιτική, όπως κάνουν πολλοί άνθρωποι, τόσο στο Ισραήλ όσο και στην Παλαιστίνη». *Μάικλ Μέιερ*

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ #2

Η δυστυχία να ζεις στο Κονγκό, τα προβλήματα της πολυπολιτισμικότητας στην Ευρώπη, η περιπλάνηση ενός πατέρα που αναζητεί τον εξαφανισμένο γιο του, αντιφρονούντα που «χάθηκε» ενώ βρισκόταν υπό παρακολούθηση από τις τουρκικές αρχές... Τρεις ταινίες σε διαρκή διάλογο με τα προβλήματα της εποχής μας. Μιλήσαμε με τους σκηνοθέτες τους.

ΔΙΧΩΣ ΣΤΕΓΗ, ΔΙΧΩΣ ΝΟΜΟ

25.000 παιδιά ζουν στους δρόμους της Κινσάσα, διωγμένα από τις οικογένειές τους, που τα θεωρούν μικρούς μάγους. Η κοινωνική πραγματικότητα της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό δίνει υλικό σ' έναν σκηνοθέτη που έγινε γνωστός για τα ντοκιμαντέρ του, αλλά για μια φορά αποφάσισε να παίξει με τα όρια μυθοπλασίας και τεκμηρίωσης, σε μια ταινία με πολλά χρώματα κι εθιστικούς ήχους.

Συνέντευξη στην Αγγελική Πέτρου



Πόσο δύσκολο ήταν να γυρίσετε το *Kinshasa Kids*; Πώς βρήκατε τους πρωταγωνιστές της ταινίας σας;

Ο πρόεδρος Μομπούτου είχε απαγορεύσει τη λήψη φωτογραφιών στο Ζαΐρ, ισχυριζόμενος ότι οι δημοσιογράφοι ήταν κατάσκοποι. Ήταν ένας πολύ πρακτικός τρόπος, ώστε να μη βγει προς τα έξω η δυστυχία του λαού του. Ο πρόεδρος Καμπιλά διατήρησε αυτόν τον νόμο, όπως και ο γιος του, που τον διαδέχτηκε στην εξουσία. Σήμερα τα πράγματα έχουν αλ-

λάξει, κι έτσι μπορούμε να βγάλουμε φωτογραφίες, αφού πρώτα πληρώσουμε για να την έκδοση της σχετικής άδειας. Ωστόσο, οι πολίτες της Κινσάσα συνεχίζουν να έχουν την εντύπωση ότι οι ξένοι που κινηματογραφούν είναι «οι κακοί», που προβάλλουν μόνο την άσχημη όψη της πόλης. Προφανώς, ένας λόγος το κάνουμε είναι για να δείξουμε και τα άσχημα. Ένας συννεφιασμένος ουρανός είναι πιο ενδιαφέρων κινηματογραφικά από έναν γαλάζιο ουρανό. Όπως καταλαβαίνετε, ήταν πολύ δύσκολα τα γυρίσματα, για διαφορετικούς λόγους. Λίγο η εντύπωση ότι η κινηματογράφηση απαγορεύεται, λίγο η αστυνομία που ερχόταν πολλές φορές τη μέρα ζητώντας «μίξεις», είναι και χασοτική η πόλη... Τα μέσα μαζικής μεταφοράς είναι περιορισμένα, οι καθυστερήσεις και τα μποτιλιαρίσματα είναι συνεχή. Πήγα έξι φορές στην Κινσάσα για να περάσω χρόνο στην πόλη, να την διασχίσω πρωί και βράδυ, να γνωρίσω κόσμο. Από τις γνωριμίες που έκανα γεννήθηκαν και οι χαρακτήρες της ταινίας. Έψαχνα ανθρώπους που είχαν κάποιο θέμα να τους απασχολεί. Ο μουσικός Μπεμπόν που θέλει να κάνει το CD του, η μουσικός Ζοζεφίν που πρέπει να σώσει το ρεστοράν της, ο αστυνομικός που πρέπει να υποστηρίξει την οικογένειά του, ο ανάπηρος που κερδίζει πολλά λεφτά και τα παιδιά που εγκατα-

λείπουν τη ζωή στους δρόμους. Γνώρισα πολλά παιδιά μέχρι να καταλήξω στα 8 που παίζουν τελικά στην ταινία και είναι από 9 μέχρι 12 χρονών. Τους νοικιάσαμε σπίτι, τους κάναμε μαθήματα Γαλλικών και μουσικής, ήταν υπό την κηδεμονία ενηλίκων και έτσι κατάφεραν να αφιερωθούν ολοκληρωτικά στα γυρίσματα του φιλμ. Στην αρχή δεν γνώριζονταν μεταξύ τους, αλλά μετά από κάποιες εβδομάδες συγκατοίκησης στο σπίτι, έγιναν μια αληθινά δεμένη ομάδα, και παρέμειναν έτσι μέχρι και σήμερα.

Η ταινία είναι ένα μείγμα ντοκιμαντέρ και μυθοπλασίας. Υπάρχουν στοιχεία αυτοσχεδιασμού;

Η ταινία είναι μυθοπλασία και σε καμία περίπτωση δεν έγιναν αυτοσχεδιασμοί: όλες οι σκηνές του γυρίστηκαν σύμφωνα με το σενάριο, αλλά σε ένα ντοκιμαντεριστικό στυλ. Υπάρχουν μόνο τρεις αληθινές σε όλο το φιλμ: Πρώτον, η σκηνή του εξορκισμού στην έναρξη της ταινίας, απ' όπου όμως περνάμε αμέσως στη μυθοπλασία, από τη στιγμή που η ιέρεια καλεί τον Ζοσέ. Δεύτερον, το ατύχημα με το φορτηγό, και πάλι στην αρχή της ταινίας, που πετύχαμε τυχαία κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων και ενσωμάτωσα αργότερα. Τρίτον, τα παιδιά που παλεύουν στην οροφή ενός κτιρίου. Όλες οι

υπόλοιπες σκηνές ήταν κομμάτι του σεναρίου, όπως η σκηνή όπου η Κέλι παραπονιέται στον άντρα της, που είναι αστυνομικός, γιατί δεν έχουν λεφτά για να αγοράσουν φάρμακα για το γιο της, που έχει ακόμα στην αγκαλιά της με πυρετό. Η Κέλι ιδεν είναι παντρεμένη, ο αστυνομικός είναι επαγγελματίας ηθοποιός, το παιδί που κρατά στα χέρια της δεν είναι δικό της και η ίδια δεν μένει εκεί. Ωστόσο, την Κέλι τη γνώρισα στον ίδιο αυτό χώρο κατά τη διάρκεια του *geréage* και με μάλωσε για αυτά που ήθελα να δείξω στο φιλμ μου. Έτσι, λοιπόν, την προσέλαβα για να παίξει το ρόλο της γυναίκας του αστυνομικού. Δεν ήθελα να είναι η τυπική δομή μιας ταινίας μυθοπλασίας, αλλά ήθελα να υπάρχουν σκηνές που δεν θα διαδέχονταν η μία την άλλη με τρόπο προφανή. Γυρίζαμε κατα μέσο όρο έξι φορές την κάθε σκηνή. Θα ήταν αδύνατο να δείξω όλα όσα ήθελα, αν απλώς αυτοσχεδίαζα. Έπρεπε να οργανώσω κάθε κίνησή μου με ακρίβεια, να βγάλω άδειες για γυρίσματα, να κανονίσω τις μεταφορές, να φροντίσω για τα ντεκόρ και τον εξοπλισμό. Οι ηθοποιοί παίζουν πολύ καλά αυτό που τονίζει την αληθινή μορφή της ταινίας, την οποία εγώ υποστηρίζω ως μυθοπλασία. Αυτό που δίνει λοιπόν την εντύπωση ότι το φιλμ είναι ντοκιμαντέρ είναι η ίδια η δομή του.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΣΑΣΑ

Μαρκ-Ανρί Βαϊνμπέργκ



ΟΙ ΜΙΚΡΕΣ ΜΑΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Σιλβί Μισέλ

ΟΣΟ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ
ΚΥΛΟΥΝ ΧΩΡΙΣ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ,
Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ
ΜΙΑ ΧΑΡΑ.
ΜΟΛΙΣ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ
ΤΟ ΠΡΩΤΟ
ΠΡΟΒΛΗΜΑ,
ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ
ΜΠΟΡΟΥΝ
ΝΑ ΚΑΤΑΛΗΞΟΥΝ
ΣΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ



MULTI CULTI ΣΕ (ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ) ΜΙΞΕΡ

Μπορεί η ταινία της να είναι γερμανική, αλλά η σκηνοθέτρια είναι Γαλλίδα. Και μπορεί αυτή να είναι η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία της, αλλά η πορεία της στο σινεμά είναι ιδιαίτερος πλούσια. Έχει σκηνοθετήσει αρκετά φιλμ μικρού μήκους και έχει δουλέψει κυρίως ως επιμελήτρια σεναρίων, για ταινίες σκηνοθετών όπως ο Βιμ Βέντερς, ο Μίκα Καουρισμάκι, ο Κριστιάν Καριόν και η Ανιέσκα Χόλαντ.

Συνέντευξη στον Γιώργο Κρασσακόπουλο

Έχετε δουλέψει στο σινεμά για χρόνια, με διαφορετικές ιδιότητες, δίπλα σε σημαντικούς ανθρώπους. Πώς επηρέασαν αυτές σας οι εμπειρίες την πρώτη σας ταινία;
Είναι άλλο πράγμα το να δουλεύεις δίπλα σε σημαντικούς σκηνοθέτες, κι άλλο το να κάνεις μια δική σου ταινία. Σίγουρα, το ότι έχω δαπανήσει τόσο χρόνο σε κινηματογραφικά σετ με βοήθησε να αποκτήσω αυτοπεποίθηση ή να νιώθω άνετα δίπλα στους ηθοποιούς και τους τεχνικούς. Όμως το να κάνεις μια ταινία της οποίας έχεις την απόλυτη ευθύνη, και μάλιστα με τον προϋπολογισμό που είχε αρχικά η δική μου, δεν σημαίνει μόνο ότι πρέπει να κάνεις συμβιβασμούς, αλλά σημαίνει και πως θα πρέπει να ξέρεις πολύ καλά τις επιπτώσεις αυτών των συμβι-

βασμών. Στην περίπτωσή μας, είχαμε μόλις είκοσι μέρες για να ολοκληρώσουμε τα γυρίσματα, αλλά μ' ένα μαγικό σχεδόν τρόπο, έτσι μείναμε συγκεντρωμένοι στην ουσία της δουλειάς.

Δουλέψατε το σενάριο μαζί με τον Ραζβάν Ραντουλέσκου και την Μελίσα Ντε Ράαφ, έμπειρους σεναριογράφους και σκηνοθέτες. Το ότι και οι τρεις έχετε διαφορετικές καταβολές συνέβαλε σε ένα σενάριο που μιλά για τις «μικρές μας διαφορές»;

Ήμουν πολύ τυχερή που δούλεψα με τον Ραζβάν και τη Μελίσα. Ακριβώς επειδή γράφαμε μια «γερμανική» ιστορία, ενώ ο Ραζβάν είναι από τη Ρουμανία, η Μελίσα από την Ολλανδία κι εγώ από τη Γαλλία, έπρεπε να αντιμετωπίσουμε τις διαφορετικές καταγωγές μας, αλλά και την πολυπλοκότητα αυτής της συνθήκης. Κατά τη διάρκεια της συγγραφής του σεναρίου, γεννήθηκαν πολλές παρεξηγήσεις, αλλά αυτό ήταν κομμάτι της γοητείας της συνεργασίας μας. Σίγουρα αυτές οι διαφορές πέρασαν στο τελικό φιλμ αλλά, ευτυχώς, αυτό μάς βγήκε σε καλό, γιατί το φιλμ μιλά ακριβώς γι' αυτές τις πολιτιστικές και κοινωνικές παρεξηγήσεις.

Ένα από τα βασικά θέματα της ταινίας είναι ο ρόλος του γονέα – υπάρχει άραγε σωστός ή λάθος τρόπος για να τον υποδυθείς; Πώς επηρέασε την ταινία η δική σου εμπειρία ως μητέρα;

Το να είσαι γονιός, σύμφωνα με τη δική μου εμπειρία, δεν είναι ο οικογενειακός παράδεισος που περιγράφουν τα περιοδικά. Η δική μου εμπειρία λείπει πως δεν υπάρχει άλλος

τρόπος, παρά να καυγαδίσεις με το παιδί σου και να τσακωθείς με τον άντρα σου ή με τα άλλα μέλη της οικογένειάς σου, για μικρές λεπτομέρειες ή για σημαντικά ζητήματα: για την ανατροφή του παιδιού, για τις μεθόδους διαπαιδαγώγησης, το σχολείο που θα το στείλεις, το φαγητό που θα του δώσεις. Και ταυτόχρονα έχεις να αντιμετωπίσεις και τις ενοχές ότι δεν κάνεις αυτό που θα έπρεπε, δεν κάνεις το σωστό. Αλλά τι είναι σωστό τελικά; Αυτές είναι οι ιδέες που κουβεντιάσαμε με τα παιδιά με τα οποία γράψαμε το σενάριο, αλλά και με τους ηθοποιούς, που κουβαλούσαν τις δικές του εμπειρίες πάνω στις σχέσεις γονέων και τέκνων.

Η ταινία μιλά επίσης για τις κοινωνικές τάξεις και για το νέο πρόσωπο της Ευρώπης που έχει αλλάξει ριζικά τα τελευταία χρόνια. Το ότι άνθρωποι από διαφορετικές χώρες και κουλτούρες αναγκάζονται να ζήσουν ο ένας δίπλα στον άλλο, βοηθά να εξαλειφθούν όσα μας χωρίζουν ή, το αντίθετο, κάνει το χάσμα βαθύτερο;

Φαινομενικά δεν υπάρχει τίποτα που να συνδέει την ιδιότητα ενός νεογέννητου παιδιού και ενός μετανάστη. Ωστόσο, και στις δυο περιπτώσεις το άτομο πρέπει να αντιμετωπίσει τους νόμους της κοινωνίας στην οποία εισέρχεται. Τα παιδιά το κάνουν μέσω των γονιών τους, οι μετανάστες μέσω των θεσμών. Τα παιδιά γίνονται κάποτε έφηβοι κι επαναστατούν ενάντια στους γονείς, οι μετανάστες επαναστατούν ενάντια στους θεσμούς που μερικές φορές κάνουν περισσότερο κακό παρά καλό. Όσο για το αν αυτή η συμβίωση μάς φέρνει πιο κοντά,

ναι, ίσως ισχύει για μερικούς από εμάς, αλλά οι πρόσφατες εξελίξεις έχουν δείξει πως η Ευρώπη είναι ενωμένη για τους εμπόρους κι όχι για τους ανθρώπους. Η ταινία μιλά για το σημείο στο οποίο είναι αδύνατον να ελέγξεις τα συναισθήματά σου. Όσο τα πράγματα φαίνονται να κυλούν χωρίς προβλήματα, η κοινωνία μας λειτουργεί μια χαρά, αλλά μόλις παρουσιάζεται το πρώτο πρόβλημα, η κατάσταση μπορεί εύκολα να γίνει ανεξέλεγκτη, οι θεωρίες μπορούν καταλήξουν στα σκουπίδια, κι εμείς μπορεί ν' αναζητάμε τον ένοχο. Αλίμονο, είμαστε μόνο άνθρωποι...

Η ταινία πλησιάζει το θέμα της μ' έναν τρόπο που μπλέκει το δράμα με το χιούμορ, που δεν υποτιμά την σοβαρότητα της κατάστασης, αλλά μ' έναν λεπτό τρόπο την υπονομεύει. Ποιον τόνο είχατε αρχικά στο μυαλό σας;

Η ταινία, που μιλά κυρίως για δυο χαρακτήρες δίχως να αφήνει χώρο για οπτικούς περισπασμούς, αντλεί στοιχεία από κλασικά φιλμ, όπως *Ο Κανόνας του παιχνιδιού* του Ζαν Ρενουάρ, το *Γράμμα σε τρεις γυναίκες* του Τζόζεφ Μάνκιεβιτς, το *Ποιος φοβάται τη Βιρτζίνια Γουλφ* του Μάικ Νίκολς. Δεν συγκρίνω τον εαυτό μου με αυτούς τους σκηνοθέτες, αλλά νομίζω πως αν θες να αντλήσεις έμπνευση από κάπου, πρέπει να το κάνεις απ' τους καλύτερους. Όλες αυτές οι ταινίες έχουν δράμα, έχουν χιούμορ, έχουν μια αίσθηση του παραλόγου. Ένιωθα ότι αυτός είναι ο σωστός τόνος για το φιλμ, γιατί αυτός είναι ο τρόπος που βλέπω το τι σημαίνει να είσαι γονιός...

Ένα Σάββατο του 1995, μητέρες αγνοουμένων (που εξαφανίστηκαν υπό παρακολούθηση από τις τουρκικές αρχές) συγκεντρώθηκαν στην πλατεία Γαλατασαράι, στην Κωνσταντινούπολη. Ένας νεαρός τούρκος σκηνοθέτης πιάνει το νήμα της ιστορίας των «Μητέρων του Σαββάτου», και, στην πρώτη του ταινία, παρακολουθεί την περιπλάνηση ενός πατέρα που αναζητά τα ίχνη του χαμένου γιου του, κάπου στην Ανατολία.

Συνέντευξη στον Γιώργο Κρασσακόπουλο

ΤΙΠΟΤΑ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

ΜΟΥΧΛΑ

Αλί Αϊντίν

ΑΝ ΣΒΗΣΟΥΜΕ
ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ
ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΜΕ
ΝΑ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Η ιστορία της ταινίας σας εμπνέεται από αληθινά γεγονότα, από τις διαδηλώσεις μιας ομάδας από μητέρες αγνοουμένων. Αλλά το φιλμ σας έχει κεντρικό ήρωα έναν άντρα, έναν πατέρα. Γιατί;



Υπήρχαν αρκετοί πατεράδες ανάμεσα στις «Μητέρες του Σαββάτου». Αλλά οι πατεράδες επέλεξαν να στέκονται στο πίσω μέρος ήσυχα. Ίσως αυτός να ήταν ο ρόλος που τους είχε δώσει η κοινωνία. Στην Τουρκία, ξέρετε, είναι πιο δύσκολο να επικοινωνήσεις με τους πατεράδες απ' ό,τι με τις μητέρες. Ο πατέρας είναι αυτός που πρέπει να στέκεται πάντα στο ύψος του. Πρέπει να αντιστέκεται απέναντι σε ό,τι του συμβαίνει, δίχως να δείχνει αδυναμία, και να βρίσκει πάντα μια λύση. Αυτό είναι το καθήκον του. Αν ηρωίδα του φιλμ ήταν μια μητέρα, θα ήταν πιο εύκολο στους θεατές να νιώσουν τη σύνδεση, αλλά η απόσταση που έχουμε από την εποχή που διαδηλώναν οι «Μητέρες του Σαββάτου» θα εξαφανιζόταν. Ακριβώς γι' αυτό αποφάσισα να κάνω τον ήρωα άντρα. Και δεν ήθελα να ξεχάσουμε ότι και οι πατεράδες ζουν στη δική τους σιωπή και στον δικό τους πόνο.

Σας πήρε αρκετά χρόνια να ολοκληρώσετε το σενάριο. Τι το έκανε τόσο δύσκολο;

Ξεκίνησα να διαβάζω για τις «Μητέρες του Σαββάτου» για να γράψω το σενάριο. Αναλαμβάνω ότι όσο έγραφα, τόσο πιο κοντά τους ερχόμουν. Αλλά ο στόχος μου

ήταν να μιλήσω για την έλλειψη επικοινωνίας, και αυτό ήταν κάτι που δεν μπορούσα να το κάνω όσο διάβαζα τις ιστορίες τους. Άρχισα, λοιπόν, κι εγώ να σκέφτομαι την κατάσταση τους και τις ιστορίες τους μόνος μου, χωρίς να προσφύγω άλλο σε πηγές. Δεν ήθελα να εκμεταλλευτώ αυτό που έζησαν ούτε ήθελα να νιώσει κανείς οίκτο για τις γυναίκες εκείνες λόγω της ταινίας μου. Προσπάθησα, αντίθετα, να μεταφερθεί στο σενάριο η αληθινή απόσταση που έχουμε από αυτές κι από αυτό που έζησαν.

Αγγίζετε ένα ευαίσθητο θέμα, που όλοι φαίνονται να θέλουν ν' απωθήσουν απ' τη μνήμη τους – όλοι, εκτός του ήρωά σας. Κυριαρχεί η διάθεση να «θάψει» κανείς τα φαντάσματα του παρελθόντος, και να δει το μέλλον.

Αυτός είναι ακριβώς ο λόγος για τον οποίο γύρισα την ταινία. Για να κάνω μερικούς ανθρώπους να μιλήσουν ανοιχτά για τα θέματα που αγνοούμε, ή στα οποία είμαστε συνηθισμένοι. Το θέμα με το οποίο καταπιάνομαι δεν είναι το μόνο που έχουμε «θάψει» στο παρελθόν. Ωστόσο, ακόμα δεν έχουμε σημειώσει καμία πρόοδο. Για την ακρίβεια, ακολουθώντας αυτήν την πρακτική, δεν θα καταφέρουμε να χτίσουμε το μέλλον. Οι αγνοούμενοι ήταν πρώτα απ' όλα ανθρώπινα όντα, πέρα από τις πολιτικές τους πεποιθήσεις. Και έχει σημασία να ρίξουμε λίγο φως στην υπόθεση, γιατί αν δεν μάθουμε πώς θα μπορούμε στο μέλλον

να συμβιώνουμε, να κατανοούμε ο ένας τον άλλο και να αποφεύγουμε ανάλογα περιστατικά. Δεν μπορούμε να μιλήσουμε για το μέλλον, αν παραγράψουμε το παρελθόν. Πρέπει ν' αντιμετωπίσουμε ό,τι έχει γίνει. Οι αγνοούμενοι χρειάζεται να παραδοθούν σ' όσους τους περιμένουν τα Σάββατα και οι παραβάτες πρέπει να παραδοθούν στη δικαιοσύνη. Οι αγνοούμενοι ήταν πρώτα απ' όλα ανθρώπινα όντα, πέρα από τις πολιτικές τους πεποιθήσεις.

Αναφέρεστε στον Ντοστογιέφσκι ως μια από τις βασικές επιρροές σας. Τι νομίζετε πως είναι αυτό που κάνει το έργο του τόσο επίκαιρο ακόμη και σήμερα;

Ο Ντοστογιέφσκι μοιάζει να πλάθει τους χαρακτήρες του σαν να μιλά για συγγενείς του. Ο Ρασκόλνικοφ και η Αλιόσα είναι σαν να είναι κομμάτι του, ή έστω πολύ κοντινού του. Πόσοι συγγραφείς μπορούν να δουν τον εαυτό τους με τέτοιο τρόπο; Πόσοι μπορούν να ταπεινώσουν και να επαινέσουν τον εαυτό τους, πόσοι μπορούν να εμπνεύσουν τόσο έντονα μίσος και αγάπη; Νομίζω ότι ο Ντοστογιέφσκι είναι ένας σπουδαίος συγγραφέας ο οποίος, ανεξαρτήτως του καιρού που έχει περάσει και της παράδοσής μας στον μοντέρνο κόσμο, ξεκαθαρίζει ότι τα βασικά προβλήματα των ανθρώπων παραμένουν τα ίδια. Και γι' αυτό μας είναι τόσο απαραίτητος. Ο λόγος που οι χαρακτήρες τους μας αγγίζουν τόσο, είναι γιατί αυτοί οι χαρακτήρες ανασαίνουν ακόμη, βρίσκονται δίπλα μας. Νομίζω ότι ο αντίκτυ-

πος όλων των βιβλίων του (αν κι έγραψε κάποια από αυτά βιαστικά, για να πληρώσει τα χρέη του από τον τζόγο), θα είναι σημαντικός για αιώνες. Δεν έχει σημασία το πόσο θα αλλάξει ο κόσμος, ή το πόσο τεμπέληδες θα γίνουμε εξαιτίας της τεχνολογίας, η ουσία είναι ότι θα ζούμε πάντα με τα ίδια προβλήματα - και ότι τελικά δεν θα μπορέσουμε να αποφύγουμε την κοινή μοίρα, το θάνατο.

Ποιες ήταν οι αισθητικές επιλογές σας; Οπτικά, η ταινία σας είναι εντυπωσιακή – κι όχι μόνο όταν κινηματογραφείτε υπέροχα τοπία, αλλά κι όταν βλέπουμε απλώς μια σκηνή με δυο ανθρώπους σ' ένα δωμάτιο.

Νομίζω ότι κάθε σενάριο, κάθε ιστορία, έχει τη δική της μοναδική φόρμα. Δεν προσπαθώ να δημιουργήσω δική μου κινηματογραφική γλώσσα, στην οποία να προσαρμόσω τις ιστορίες μου. Προσπαθώ πάντα να υπηρετήσω τη γλώσσα της κάθε ιστορίας, το σχήμα της. Αυτό συνέβη και στην πρώτη μεγάλου μήκους ταινία μου - όπως και στις μικρού μήκους μου. Η κάμερα έπρεπε να είναι σιωπηλή, όπως η ζωή ενός ανθρώπου που ζει ήσυχα μια μοναχική ζωή. Προσπάθησα να χτίσω το φιλμ πάνω σε αυτή την ιδέα. Και η αλήθεια είναι πως επηρεάστηκα από το ύφος των φωτογραφιών του Γιόζεφ Κουντέλκα και του Γκεόργκι Πινκάσοβ. Βρίσκω τις φωτογραφίες τους πιο δυνατές από πολλές ταινίες. Ήθελα να βρω το ανάλογο ύφος με αυτό των φωτογραφιών τους για την ταινία μου, ένα ύφος που να κουβαλά την ίδια δύναμη.

ΦΥΣΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Οι φυσαλίδες που ξεχύνονται από το εσωτερικό του φυσικώς ανθρακούχου μεταλλικού νερού Δουμπιά, δημιουργήθηκαν στη φύση. Τα πετρώματα της πηγής Δουμπιά στη Χαλκιδική, γνωστής από το 1445, εμπλουτίζουν το νερό της με τα απαραίτητα μέταλλα και ιχνοστοιχεία και το κάνουν να σκάει από ζωή. Ένα φυσικό φαινόμενο που μας χαρίζει μια έκρηξη δροσιάς και μας αναζωογονεί με κάθε γουλιά.



Επίσημος
υποστηρικτής



ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
www.filmfestival.gr

www.doubia.gr



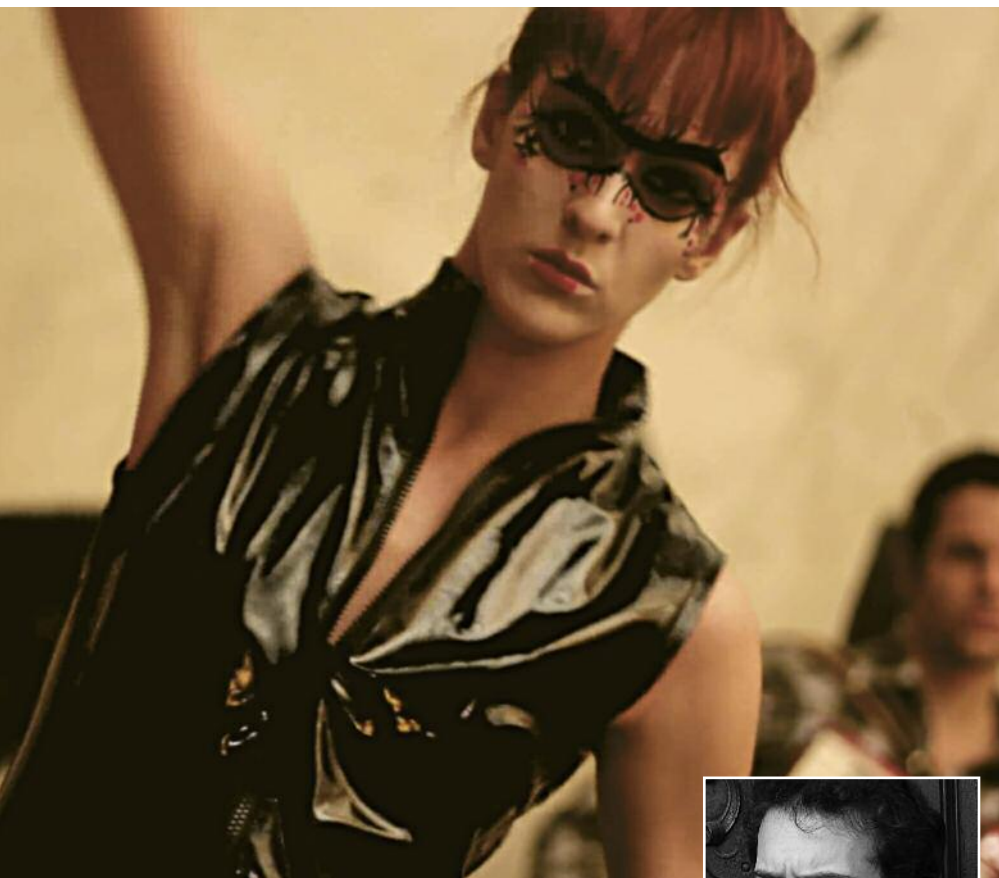
ΝΕΟ MINI COUNTRYMAN. ΣΤΗΝ ΑΔΑΜΙΔΗΣ ΑΕ.

4ο χλμ Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Αθηνών, Θεσσαλονίκη, Τηλ.: 2310-753615

Νέο MINI Countryman - Εκπομπές CO₂ (g/km) 114-180 - Κατανάλωση (lt/100km): Εντός πόλης: 4,6-10,3 - Εκτός πόλης: 4,2-6,2 - Μικτός κύκλος: 4,3-7,7

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ #2

Ποιες είναι οι κινηματογραφικές εικόνες που παράγονται στην Ελλάδα της βαθιάς οικονομικής ύφεσης και της γενικότερης κρίσης; Τρεις απ' αυτές κάνουν πρεμιέρα στο 53ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, στις 4 και 5/11. Οι σκηνοθέτες τους εξηγούν τους λόγους και τους τρόπους του εγχειρήματός τους, στην Ελένη Ανδρουτσοπούλου



RED CITY

Μάνος Τσίζεκ



Το επώνυμό του είναι γνωστό σ' όποιον θυμάται το λογοτεχνικό περιοδικό *Διαγώνιος*, που εξέδιδε στη Θεσσαλονίκη ο Ντίνος Χριστιανόπουλος, στο οποίο ο Κάρολος Τσίζεκ εργαζόταν ως ζωγράφος και γραφίστας, ποιητής και μεταφραστής. Ο εγγονός του, Μάνος, δοκιμάζει κι αυτός τις δυνάμεις του με διάφορα εκφραστικά μέσα, στην πρώτη ταινία του, κράμα επιστημονικής φαντασίας και πολιτικής αλληγορίας, επηρεασμένη από τον Χριστιανόπουλο και την ποίηση της μητέρας του, της εκλιπούσης Μαρίας Ταταράκη.

Το *Red City* είναι το κινηματογραφικό σας ντεμπούτο. Επιλέξατε να πέσετε στα βαθιά, ξεκινώντας κατευθείαν με μια μεγάλου μήκους ταινία. Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε;

Οι δυσκολίες ήταν πολλές, ακόμα και να τις κατονόμαζα θα απαιτούσε αρκετές σελίδες. Για να είμαι ρεαλιστής, ας πω ότι το *Red City* ήταν ένα ανέφικτο εγχείρημα, το οποίο τελικά υλοποιήθηκε αποκλειστικά και μόνο επειδή το ανέλαβαν ξεροκέφαλοι άνθρωποι που δεν γνωρίζουν τι θα πει η λέξη «ανέφικτο».

Η ταινία είναι συμπαραγωγή Ελλάδας και Μεγάλης Βρετανίας. Θα μας μιλήσετε για τις ιδιαιτερότητες και τα πλεονεκτήματα της συνεργασίας με τους παραγωγούς σας;

Χωρίς τον παραγωγό της ταινίας, Λίντσεϊ Αλικιανίαν, αυτό το εγχείρημα θα εξέπνεε αργά ή γρήγορα ανάμεσα στους σκοπέλους της ελληνικής πραγματικότητας. Το New York Entertainment Group προσέφερε την απαραίτητη στήριξη, καθοδήγηση και τεχνογνωσία που χρειαζόταν, για να μπορέσει το *Red City* να αποκτήσει έναν γνήσια διεθνή χαρακτήρα, χωρίς συμβιβασμούς ως προς την αισθητική, τη θεματολογία και την εντοπιότητα του.

Πώς λειτούργησε η ποίηση του Ντίνου Χριστιανόπουλου και της Μαρίας Ταταράκη στη σύλληψη της ιδέας της ταινίας αλλά και στη τελική υλοποίησή της;

Η ποίηση ήταν η πρωταρχική μαγιά και ο μίτος της Αριάδνης κατά τη δημιουργία του *Red City*. Οι χαρακτήρες, οι καταστάσεις, τα τοπία, τα μοτίβα, οι φωτοσκιάσεις, ακόμα και η ίδια η δομή της αφήγησης, αντλούνται από την ποιητική μυθολογία του Ντίνου Χριστιανόπουλου και της Μαρίας Ταταράκη. Η ταινία εξερευνά τον γεωμετρικό τόπο στον οποίο αυτά τα δυο ποιητικά σύμπαντα τέμνονται. Θεώρησα ότι μόνο μια τέτοια άχρονη συγχρονικότητα έχει το απαιτούμενο ηθικό εκτόπισμα ώστε να αντιπαραβληθεί γόνιμα με την σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, επιτρέποντας να διαφανούν αισθητικές αξίες που αντιστέκονται στην ισοπέδωση της ιδιαιτερότητάς μας.

Το έπος του Ομήρου γίνεται μια αστείρευτη δεξαμενή μοτίβων και ιδεών για έναν βρετανό σκηνοθέτη με σπουδές κλασικής ιστορίας, που εξηγεί, με την πρώτη του ταινία μεγάλου μήκους, γιατί πιστεύει «ότι κάθε άνθρωπος πρέπει να διαβάσει την Οδύσσεια έστω μια φορά στη ζωή του».

Τι σας οδήγησε στην «ελληνική» θεματολογία;

Υποθέτω ότι όλα ξεκίνησαν όταν ως παιδί γνώρισα την ελληνική μυθολογία, και από τότε είμαι μαγεμένος. Επίσης, ταξιδεύω στην Ελλάδα κάθε καλοκαίρι από τα 19 μου. Η ιδέα του σεναρίου προέκυψε όταν σπούδαζα ιστορία της κλασικής αρχαιότητας στο πανεπιστήμιο. Διάλεξα τον Τηλέμαχο γιατί πάντα τον θεωρούσα συναρπαστικό και υποτιμημένο χαρακτήρα. Στο έπος είναι ένα μικρό πiónι, αλλά εμπλουτίζει την ιστορία με συναίσθημα και δραματικότητα. Το επιτακτικό θέμα του χαρακτήρα, γιατί μ' αυτό ασχολείται η ταινία μας, είναι η αναζήτηση της «ταυτότητάς» του. Ήθελα ο δυτικός κόσμος να ταυτιστεί και θυμηθεί τις ρίζες του στην Ελλάδα.

Η ταινία σας είναι συμπαραγωγή Ελλάδας και Μεγάλης Βρετανίας. Πώς ήταν η συνεργασία και πως λειτούργησαν αυτές οι δυναμικές στα γυρίσματα;

Όπως και ο κεντρικός χαρακτήρας είναι Έλληνας κατά το ήμισυ, έτσι είναι κι η ταινία. Όσοι συναντήσαμε στην Ελλάδα ήταν φιλόξενοι και προσπάθησαν να διευκολύνουν αυτό που κάναμε. Ο πρωταγωνιστής της ταινίας, Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης, ήταν πολύ σεμνός στη συνεργασία μας, που αποτέλεσε μια από τις καλύτερες εμπειρίες της ζωής μου. Για να είμαι ειλικρινής, η Αγγλία μου φαίνεται τώρα αρκετά κρύα και αφιλόξενη. Κανένας δεν ήθελε να μας βοηθήσει χωρίς αντάλλαγμα, ενώ στην Ελλάδα ο κόσμος προσέφερε αντικείμενα, χώρους ή μια βάρκα απ' την καλή του την καρδιά.

Στην ταινία δουλέψατε ως σκηνοθέτης, σεναριογράφος, μοντέρ και παραγωγός – έχετε ιδρύσει τη δική σας εταιρία παραγωγής, Matchbox Productions. Πώς αντιμετωπίσατε τους διαφορετικούς σας ρόλους;

Αν και αυτοί προέκυψαν εξ ανάγκης, θέλω να πειραματίζομαι, κι είναι σημαντικό να γνωρίσω όλα τα στάδια της δημιουργίας μιας ταινίας. Ένα από τα βασικά εργαλεία για να γίνεις σκηνοθέτης είναι να καταλάβεις πώς γίνεται το μοντάζ. Αν δεν μπορείς να κινηματογραφήσεις υλικό που μπορεί να μονταριστεί μαζί, τότε δεν θα καταφέρεις ποτέ να κάνεις δημιουργήσεις μια καλή ταινία. Το δυσκολότερο απ' όλα ήταν να διευθύνω μια επιχείρηση και να εξασφαλίσω χρηματοδότηση. Υπήρχαν βράδια που, ενώ σκηνοθετούσα όλη μέρα, ξενυχτούσα απαντώντας σε email και προσπαθώντας να κλείσω φώτα για το γύρισμα ή να πείσω έναν ηθοποιό ή ένα φίλο να μαγειρέψει για το συνεργείο – αλλά αυτή είναι η φύση του ανεξάρτητου κινηματογράφου. Αλλά στο μέλλον, μόνο σκηνοθεσία.



THE TELEMACHY

Alexander Nally



“ΕΛΠΙΖΩ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ”

Συνέντευξη στον Γιώργο Κρασσακόπουλο

Στο *Uncut Family* μάς έδωσε τις «κομμένες σκηνές» από τη μυστική ζωή μιας πυρηνικής οικογένειας. Στο *Last Porn Movie* μάς έβαλε να κρυφοκοιτάξουμε το βίαιο κόσμο της πορνογραφίας. Στην επόμενη ταινία του, συμπαραγωγή με την εταιρεία παραγωγής Zentropa που έκανε γνωστή ο Λαρς Φον Τρίερ, ένας πατέρας εκμεταλλεύεται σκληρά τα δυο παιδιά του για ιδιοτελή συμφέροντα. Στην *Ανταρσία της Κόκκινης Μαρίας*, μας εξοικειώνει με την κουλτούρα του περιθωρίου μιας ελληνικής πόλης. Ο έλληνας σκηνοθέτης που μας συστήνει φέτος το πρόγραμμα «Νυχτερινές Εικόνες», έχει διαμορφώσει μια εξπρεσιονιστική, χαρακτηριστική για την αφύπνιστά της, φόρμα και μιλά για τον κυνισμό της εποχής που μοιάζει να νοθεύει ακόμα και τους δεσμούς αίματος.

NIGHT VIEWS

Έχετε υπογράψει τέσσερις ταινίες που έχουν χαρακτηριστεί αιρετικές, ανατρεπτικές. Για κάποιους, ακόμη και υπερβολικές. Δυστυχώς οι μέρες που ζούμε απέδειξαν πως αυτό που έμοιαζε «υπερβολικό» κάποτε, αποτελεί σκληρή πραγματικότητα σήμερα. Αισθάνεστε δικαιωμένος; Θυμωμένος; Και πώς συνεχίζετε;

Η Ελλάδα είναι ένα εσωτερικό οικόπεδο που δεν αρέσκεται στις αλλαγές. Μην ξεχνάτε ότι έχουμε περάσει τουρκοκρατία, δικτατορίες, πολέμους, εμφύλιο και μετά πάλι δικτατορίες. Αυτό μας άφησε μακριά από μεγάλες πολιτιστικές αλλαγές που συνέβησαν στην Ευρώπη, όπως η Αναγέννηση, ο Διαφωτισμός ή ο Μάης του '68. Το έργο ενός δημιουργού όμως οφείλει να είναι πανανθρώπινο και να μην εγκλωβίζεται στα προβλήματα της κάθε χώρας. Έτσι, στη δική μου περίπτωση, ενώ εντός της χώρας μου δημιουργούσαν προβλήματα, στο εξωτερικό η πορεία μου ήταν συνεχώς ανοδική. Εξάλλου ένας δημιουργός οφείλει να κρατάει συναισθηματικές αποστάσεις από το έργο του και να κοιτάζει μπροστά.

Το σινεμά που κάνετε είναι πυκνό σε ιδέες, βαθιά πολιτικό. Την ίδια στιγμή,

μιλά για το τέλος των ιδεολογιών, για μια ανθρώπινη κοινωνία σε βαθιά κρίση, κι όχι απλώς οικονομική. Πώς συμβιβάζετε στην τέχνη σας τους δυο αυτούς πόλους; Και πόσο σας ενδιαφέρει το γεγονός ότι εκ προοιμίου το κοινό για ένα τέτοιο άβολο σινεμά μειώνεται όσο αυτό για το οποίο μιλάτε κερδίζει έδαφος;

Εδώ και καιρό αναφέρομαι στην παγκοσμιοποίηση ως ένα σύστημα ολοκληρωτισμού, σαν ένα νεοφασισμό που έρχεται καλπάζοντας, διότι οι άνθρωποι είμαστε όμοιοι και ίσοι μόνο απέναντι στο νόμο, ενώ σε όλα τα άλλα είμαστε διαφορετικοί – αυτή είναι η βάση της δημοκρατίας. Σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, ο παράγοντας οικονομία έχει μεγαλύτερη αξία από την πολιτική, την παιδεία και τον πολιτισμό. Αυτό όμως οδηγεί σε συντριβή τον άνθρωπο και την κοινωνία, γιατί όλοι είμαστε «καταδικασμένοι» στις μεγάλες αξίες. Δυστυχώς το σινεμά παρασύρεται από αυτή τη συντριβή, με αποτέλεσμα να έχουμε ταινίες «κλώνους» που το κοινό ακολουθεί μαζικά, κάτι που δυστυχώς υποστηρίζεται και από τα μεγάλα φεστιβάλ και τους δημοσιογράφους.

Ποιες θα λέγατε ότι είναι οι καλλιτεχνι-

κές, αισθητικές, ιδεολογικές αναφορές του κινηματογράφου σας; Και νιώθετε ότι υπάρχουν εκεί έξω συνοδοιπόροι στον δρόμο σας;

Δεν πιστεύω στις συλλογικές επαναστάσεις, αλλά στις προσωπικές. Εξάλλου ο κάθε δημιουργός βλέπει τον κόσμο μέσα από το δικό του παράθυρο και πρέπει να αντέχει το βάρος αυτής της επιλογής. Είμαι ένας άνθρωπος που είδα το έργο μεγάλων σκηνοθετών στο θέατρο, όπως του Κλάους Γκρούμπερ, του Ταντέους Κάντορ ή στο σινεμά του Καρλ Ντράγιερ, του Φεντερίκο Φελίνι, του Σεργκέι Αϊζενστάιν, όμως παρά όλα αυτά, επηρεάστηκα εξίσου και από την καθημερινότητα. Είμαι παρατηρητής, ξέρετε.

Τι σας ωθεί να κάνετε σινεμά; Και μάλιστα υπό συνθήκες που πλέον στη χώρα μας και για τον κινηματογράφο που υπηρετείτε, πολύ απέχουν από τις ιδανικές; Από πού αντλείτε δύναμη; Πόσο μάλλον όταν η επόμενη ταινία σας μοιάζει παράτολμα φιλόδοξη...

Δεν υπάρχουν ιδανικές συνθήκες για να κάνει κανείς σινεμά, γιατί αυτό που κάνουμε είναι να παίρνουμε το αόρατο και να το κάνουμε ορατό. Να μετατρέπουμε κατά κά-

ποιο τρόπο την καθημερινότητα σε κάτι το επικό. Δεν πρέπει να περιμένουμε από τους άλλους, αλλά να τους εμπνεύσουμε.

Τι να περιμένουμε από την επόμενη ταινία σας, *Φράνκενσταϊν: Η Οδύσεια του θανάτου*; Γιατί διαλέξατε να μεταφέρετε ακόμη μια φορά την ιστορία του *Φράνκενσταϊν*;

Πολλοί άνθρωποι αγνοούν ότι η Μαίρη Σέλεϊ, η συγγραφέας του *Φράνκενσταϊν*, καθώς και ο άντρας της, ο ποιητής Πέρσι Σέλεϊ, ανήκουν στη ρομαντική παράδοση. Είναι ένα μυθιστόρημα που έθεσε υπαρξιακά, φιλοσοφικά και επιστημονικά ερωτήματα που ως τώρα αγνοήθηκαν στις κινηματογραφικές μεταφορές. Θα είναι μια πρωτότυπη μεταφορά και ευτυχώς έχω δίπλα μου μεγάλες προσωπικότητες του σινεμά όπως ο Σιγκέρου Ουμεμαγιαίσι στην μουσική, ο Παναγιώτης Ράππας στα ειδικά εφέ και ο Στίβεν Μπέρκοφ στο καστ, καθώς και μια σειρά άλλων συνεργατών και ηθοποιών που θα ανακινωθούν σύντομα.

Σε τι ελπίζετε; Κι όχι μόνο σε όσα αφορούν στο σινεμά;

Στο αύριο. Κι αν γεννιόμουν αύριο, πάλι στο αύριο θα έλπιζα.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ #2

Μια ταινία από την Τουρκία χρησιμοποιεί το φυσικό περιβάλλον ως φόντο για μια διαμάχη γύρω από τη νομή και την κατοχή εδαφών, σε ένα οικογενειακό δράμα με στοιχεία γουέστερν και αρκετό σαρκασμό. Κι άλλη μια από τη Σερβία σοκάρει με την καταγραφή της σκληρής πραγματικότητας στις φτωχικές περιοχές του Βελιγραδίου. Ο κινηματογράφος στα Βαλκάνια έχει πολλά πρόσωπα, όπως ακριβώς και η ζωή.

ΠΕΡΑ ΑΠ' ΤΟ ΛΟΦΟ

Εμίν Αλπέρ



Πέρα απ' το λόφο κρύβονται νομάδες, αόρατοι εχθροί, αλλά κι ένα πρόσωπο της γειτονικής Τουρκίας που δεν βλέπουμε συχνά. Στην πρώτη μεγάλη μήκος ταινία του Τούρκου Εμίν Αλπέρ, με ευδιάκριτα τα γουέστερν στοιχεία, τα μέλη μιας οικογένειας, άνδρες διαφορετικών γενεών και καταβολών και κοινωνικών θέσεων, συναντιούνται σ' ένα φαινομενικά ειδυλλιακό τοπίο δίπλα στη φύση. Η ταινία συμμετείχε στο φόρουμ συμπαραγωγών Crossroads και στο πρόγραμμα προβολών της Αγοράς, «Works in Progress», λίγο πριν ταξιδέψει στα φεστιβάλ του κόσμου, από το Βερολίνο ως την Κωνσταντινούπολη, και συλλέξει πολλά βραβεία.

Συνέντευξη στην Γκέλυ Μαδεμλή

Πώς προέκυψε η αρχική ιδέα;

Η αρχική ιδέα είναι προέκταση των παιδικών μου αναμνήσεων. Έγραφα μια πρώτη εκδοχή του σεναρίου περίπου 15 χρόνια πριν, για μια οικογένεια που περνά μια μέρα σε μια απομακρυσμένη ορεινή περιοχή. Οπότε ήταν κάτι σαν οικογενειακό δράμα. Ξανασυνάντησα αυτήν την ιστορία που είχα γράψει, και την ξανάγραψα. Συνειδητοποίησα τα αλληγορικά στοιχεία της και έδωσα έμφαση εκεί. Για παράδειγμα, στην πρώτη βερσιόν, δεν υπήρχαν νομάδες.

Τοποθετείτε την ιστορία στην Ανατολία. Συνδέστε με την περιοχή με κάποιον τρόπο;

Ναι, βρίσκεται πολύ κοντά στην πόλη όπου μεγάλωσα. Ήταν στο μυαλό μου από την αρχή. Η ιστορία αναπτύχθηκε σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της τοποθεσίας. Το τοπίο ταιριάζει απολύτως με την παρανοϊκή ατμόσφαιρα της ταινίας.

ΚΙΟΦΤΕ ΓΟΥΕΣΤΕΡΝ

Η ταινία σχολιάζει και το εύκολο είναι κανείς να παρεκκλίνει από το δρόμο της λογικής και να βρεθεί σε απόλυτη παράνοια: τι θέση έχει αυτό το σχόλιο στην αλληγορία σας;

Νομίζω πως η ιστορία είναι δυναμική. Ξεκινά σαν να ήταν μια ιστορία χαμηλών τόνων για μια οικογένεια, αλλά στην πορεία η ανάπτυξη της πλοκής ξεκαθαρίζει πως κάθε χαρακτήρας έχει τη θέση του σε μια μεταφορική εικόνα. Ο Κυνόδοντας, για παράδειγμα, είναι μια αλληγορία απ' το πρώτο ως το τελευταίο λεπτό του. Στο Πέρα απ' το λόφο, νομίζω ότι δεν μπορείς να μαντέψεις εύκολα ποια θα είναι η κατάληξη.

Γιατί επιλέξατε να αναφερθείτε σε συμβάσεις των ταινιών γουέστερν;

Ήθελα να δώσω έναν επικό τόνο, αλλά και να παίξω και λίγο στο τέλος. Η εικονογραφία των γουέστερν ταίριαζε σ' αυτές μου τις προθέσεις. Για να είμαι ειλικρινής, δεν το σκεφτόμουν στην αρχή. Όσπου, στο στάδιο του ρεπεράζ ο Ενίς, ένας από τους παραγωγούς, παρατήρησε πως το μέρος όπου βρισκόμασταν έμοιαζε με φυσικό σκηνικό γουέστερν, κι αυτό μας έκανε να δούμε την ιστορία μ' άλλο μάτι και ν' απομακρυνθούμε απ' το αρχικό ρεαλιστικό τόνο. Ο Φαίικ, ο pater familias, θυμίζει τους περήφανους λευκούς μεγαλοκτηνοτρόφους των γουέστερν. Αλλά φυσικά, η ειρωνεία της ταινίας υπονομεύει κάθε μεγαλεπήβολη χειρονομία.

Η ταινία βραβεύτηκε, μεταξύ άλλων, και στο Φεστιβάλ Κωνσταντινούπολης. Τι αντιδράσεις είχατε από το τουρκικό κοινό και πώς σας φαίνεται η τάση της διεθνούς κριτικής να διακρίνει ένα κινηματογραφικό νέο κύμα; Δυστυχώς στην Τουρκία, οι κριτικοί δεν γράφουν για την ταινία όταν την βλέπουν. Περιμέ-

νουν τη διανομή. Το Δεκέμβριο θα διαβάσω τα άρθρα στις εφημερίδες. Δεν νομίζω όμως ότι θα προκαλέσει περαιτέρω συζήτηση. Αλλά απ' όσα ξέρω, από σκόρπια σχόλια, η ταινία τους άρεσε. Επίσης, δεν έγιναν συσχετισμοί με αυτό το νέο κύμα. Ασφαλώς, όλοι οι κριτικοί πετούν σε κάποια φάση το όνομα του Νουρί Μπιλγκέ Τζείλαν, ως σημείο αναφοράς για όλους τους νέους σκηνοθέτες. Αισθητικά, νιώθω την επιρροή του. Τα δικό θέμα μου, όμως, είναι πολύ διαφορετικό.

Ο θεωρητικός Στιούαρτ Χωλ υποστηρίζει πως στη Νότια Ευρώπη, η γεωμορφολογία της περιοχής είναι μια από τις σημαντικότερες μεταβλητές για τη διαμόρφωση της κουλτούρας του «πάντα φταίει ο γείτονας», γιατί ένας εχθρός πάντα κρυβόταν πίσω από το διπλανό βουνό. Έχετε διδακτορικό στην ιστορία: τι έκταση βλέπετε να καταλαμβάνει στη σύγχρονη πολιτική σκηνή της χώρας ο λόγος περί εδαφικής κυριαρχίας;

Καταλαβαίνω τι εννοεί ο Χωλ. Δεν είμαι σίγουρος. Η γη είναι, φυσικά, σημαντική. Όπως συμβαίνει με τους αγρότες, για τους οποίους η γη είναι το παν, μπορεί η γη να είναι το παν και για τα κράτη. Αν και αυτό είναι ανόητο. Σε έναν βιομηχανοποιημένο, ακόμα και μετα-βιομηχανικό κόσμο, η γη δεν θα έπρεπε να είναι τόσο σημαντική. Αλλά έχει περισσότερο συμβολική δύναμη για τα κράτη και τους λογής εθνικισμούς. Κανείς δεν το ξέρει αυτό καλύτερα από τους Έλληνες και τους Τούρκους. Αλλά η επίρριψη ευθυνών σε άλλους, ως αμυντικός μηχανισμός που επιστρατεύεις για να αποφύγεις ν' αντιμετωπίσεις τον εαυτό σου, είναι ένα οικουμενικό ζήτημα. Το βλέπεις παντού, ακόμα και στην καθημερινή ζωή.

Η ΩΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ



ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ

Μάγια Μίλος

- Ένα δράμα ενηλικίωσης και αναζήτησης ταυτότητας που διαδραματίζεται στα φτωχά προάστια του Βελιγραδίου.
- Λόγω της σκληρής γλώσσας και των σκηνών ωμής βίας, χρήσης παράνομων ουσιών και «πορνογραφίας», όπως τις χαρακτήρισαν, η ταινία κατακρίθηκε έντονα και απαγορεύτηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού της Ρωσίας. Όπως δήλωσε ο Υπουργός Πολιτισμού Ιβάν Ντεμίντοφ «δεν είναι δυνατόν να κυκλοφορούν τέτοιες ταινίες σε μια χριστιανική κοινωνία όπως η ρωσική».
- Στη Μάγια αρέσει να παίζει με τα όρια. Η νεαρή σκηνοθέτρια γεννήθηκε στο Βελιγράδι το 1983 και σπούδασε κινηματογράφο στο Πανεπιστήμιο Τεχνών του Βελιγραδίου το 2008. Έχει σκηνοθετήσει 11 ταινίες μικρού μήκους, μεταξύ των οποίων η *Si tu t' imagine* (2004), με θέμα την ερωτική επιθυμία και την αναζήτηση του πάθους έχοντας ως φόντο μια ιστορία εμπορίας λευκής σαρκός.

«Αυτό που μ' ενδιαφέρει στις ταινίες μου είναι να προβάλλω το κοινωνικό στοιχείο. Θέλω να αφηγούμαι ιστορίες για ανθρώπους που ζουν σε μια κοινωνία με πολλά προβλήματα και να δείχνω το πώς αυτά καθορίζουν τις ζωές τους». Μάγια Μίλος

ΠΟΙΟΙ ΣΤΟ ΙΡΑΝ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΤΟΥΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ;

Συνέντευξη στον Θάνο Σταυρόπουλο

Δώδεκα χρόνια πριν, τα *Μεθυσμένα Άλογα* έφεραν στο κοινό του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης εικόνες από μια δυσπρόσιτη περιοχή του πλανήτη – τα σύνορα του Ιρανικού Κουρδιστάν με το Ιράκ, τη γενέτειρα του τότε πρωτοεμφανιζόμενου σκηνοθέτη. Πολλά πράγματα έχουν αλλάξει από το 2000, τόσο στην πολιτική κατάσταση της περιοχής, όσο και στην καλλιτεχνική πορεία του Μπαχμάν Γκομπαντί. Ο βοηθός σκηνοθέτη του Αμπάς Κιαροστάμι στο *Ο άνεμος θα μας πάρει* έγινε ο πρώτος Κούρδος που κατάφερε να γυρίσει ταινίες στο Ιράν, αλλά έφυγε από τη χώρα το 2009, δεχόμενος πιέσεις από μυστικές υπηρεσίες. Η εποχή του *Ρινόκερου*, η τελευταία ταινία του, γυρίστηκε στην Τουρκία και θα προβληθεί την Κυριακή 4 Νοεμβρίου στις 20.00 στο Ολύμπιον, στην τιμητική εκδήλωση για το αφιέρωμα των Ανοιχτών Οριζόντων.

Γνωρίζουμε περιπτώσεις διώξεων και συλλήψεων σκηνοθετών και παραγωγών στο Ιράν, όπως ο Τζαφάρ Παναχί και η Καταγιούν Σαχαμπί, και υποθέτουμε πως το ίδιο θα ισχύει και για πολλούς άλλους για τους οποίους δεν ακούμε. Πώς θα βρουν το κουράγιο οι νέοι και ταλαντούχοι να συνεχίζουν να δημιουργούν; Για να είμαι ειλικρινής, κι εγώ δεν ξέρω πώς συνεχίζουν να βρίσκουν κουράγιο όσοι είναι στο Ιράν. Οι τρέχουσες συνθήκες είναι καταστροφικές. Ανησυχώ πραγματικά για το μέλλον του ιρανικού κινηματογράφου.

Σε ποιο βαθμό είναι αυτοβιογραφική ταινία η *Εποχή του Ρινόκερου*; Η προσωπική εμπειρία της εξορίας σας, πώς καθόρισε τη διαδικασία της δημιουργίας πρώτης ταινίας που κάνατε αφού φύγατε από το Ιράν;

Όλες οι ιστορίες του κεντρικού ήρωα, Καμανγκάρ, και οι αναμνήσεις μου από αυτόν με τράβηξαν και φτιάχνοντας αυτή την ταινία... Ναι, ένιωσα μια σύνδεση ανάμεσα στη ζωή μου και τη δική του. Η προσπάθειά μου να επαναπροσδιορίσω τον εαυτό μου, αφού ένιωθα σαν να είχα πεθάνει, κατά κάποιον τρόπο, αυτό ήταν που καθόρισε τη ζωή μου τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Και ήταν εξαιρετικά δύσκολο να εργαστώ από τον τόπο εξορίας μου, μακριά από την πατρίδα μου και από όλα όσα ήξερα τόσο καλά. Γι' αυτό το λόγο, έγινα πια ένας διαφορετικός άνθρωπος. Τώρα πια έχω μια καινούργια ζωή – κι έτσι έφτασα να λέω πως, αυτές τις ημέρες γιορτάζω τα... τέταρτα γενέθλιά μου! Θα δείτε τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας και στην επόμενη ταινία μου!

Γιατί επιλέξατε την Μόνικα Μπελούτσι για το ρόλο της Μίνα στην *Εποχή του Ρινόκερου*;

Η Μόνικα είναι καλή ηθοποιός, ήθελα από καιρό να δουλέψω μαζί της. Και μοιάζει Ιρανή.

Τι θα συμβουλευάτε ένα νέο ιρανό σκηνοθέτη που θέλει να είναι ελεύθερος να δημιουργήσει, αλλά διστάζει, από φόβο για τις Ιρανικές αρχές; Και επίσης, τι συμβουλή θα δίνετε σ' έναν Έλληνα νέο σκηνοθέτη που πασχίζει να δημιουργήσει σε μια χώρα που βρίσκεται σε κρίση;

Στρέψτε απλώς το βλέμμα σας στις γειτονικές χώρες. Το να κάνει κανείς ταινίες στο Ιράκ ή στο Αφγανιστάν είναι πιο εύκολο, ενώ παράλληλα δίνει βοήθεια στις τοπικές κοινωνίες. Κοιτάξτε πέρα από τη χώρα σας και θα δείτε να προβάλλουν ατελείωτες δυνατότητες.

Τώρα που ζήσατε την εμπειρία της σκηνοθεσίας μιας ταινίας ως εξόριστος, τι κρύβει το μέλλον για έναν εκπατρισμένο σκηνοθέτη; Μετά τα άλογα, τις χελώνες, τις γάτες και τους ρινόκερους, ποιο ζώο θα βρει θέση στον τίτλο της επόμενης ταινίας σας; Έχω διάφορα σχέδια κατά νου. Ένα από αυτά έχει να κάνει με σκύλους. Οπότε, υποθέτω σειρά έχουν οι σκύλοι, καιρός ήταν!

Στο παρελθόν έχετε πει ότι αν δεν ήσασταν σκηνοθέτης, θα ήσασταν μουσικός...

Ναι, ακόμα το πιστεύω αυτό. Θα ήθελα πολύ να ακολουθήσω το πάθος μου για τη μουσική. Δυστυχώς όμως οι καιροί δεν μου επιτρέπουν να εκπληρώσω όλα μου τα όνειρα.

**ΚΟΙΤΑΞΤΕ
ΠΕΡΑ ΑΠΟ
ΤΗ ΧΩΡΑ
ΣΑΣ
ΚΑΙ ΘΑ
ΔΕΙΤΕ ΝΑ
ΠΡΟΒΑΛ-
ΛΟΥΝ
ΑΤΕΛΕΙ-
ΩΤΕΣ
ΔΥΝΑΤΟ-
ΤΗΤΕΣ**





ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Της Γκέλυς Μαδεμλή

Τάξη; Μα αυτό είναι για τους Γερμανούς! Αυτό απαντούσε ο ιδρυτής της Γαλλικής Ταινιοθήκης, Ανρί Λανγκλουά, όταν τον ρωτούσαν για τη στρατηγική του ιδρύματος που έδωσε τον ορισμό του σινεφίλ στην Ευρώπη. Το 1935, δυο φανατικοί κινηματογράφοφιλοι, η κριτικός κινηματογράφου Άιρις Μπάρι και ο σύζυγός της, Τζον Άμποτ, ίδρυσαν το πρώτο αρχείο κινηματογράφου στον κόσμο – ακόμα κι αν αυτό στεγάστηκε σε μια μικρή αποθήκη στο Μητροπολιτικό Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης στη Νέα Υόρκη. Το ζευγάρι έβρισκε στα σκουπίδια, κυριολεκτικά και μεταφορικά, μπομπίνες φιλμ που έμοιαζαν περιττές στη μεσοπολεμική εποχή. Ένα χρόνο αργότερα, ο Λανγκλουά και ο σκηνοθέτης Ζωρζ Φρανζού (*Μάτια δίχως πρόσωπο*) ίδρυσαν τη Γαλλική Ταινιοθήκη, σώζοντας οπτικό υλικό από βέβαιη καταστροφή από τις γερμανικές δυνάμεις κατοχής. Το φετινό Νοέμβριο ήρθε η σειρά της Θεσσαλονίκης να αποκτήσει τη δική της Ταινιοθήκη, «μια ανάγκη αλληλένδετη με την πρόοδο του πολιτισμού και του κινηματογράφου, σε μια πόλη που διαθέτει εξαιρετική παράδοση στη στήριξη του σινεμά», σύμφωνα με τα λόγια του Διευθυντή του Φεστιβάλ, κ. Δημήτρη Εϊπίδη. Τα προγράμματα, βασισμένα στο υλικό που παρείχε το στούντιο «Παράλληλο Κύκλωμα» θα ανακοινώνονται σε μηνιαία βάση, τόσο μέσα από τον Τύπο όσο και από ειδικά έντυπα. Οι δράσεις της Ταινιοθήκης ξεκινούν με το αφιέρωμα *Η κινηματογραφική ζωή της ζωγραφικής*, που απαρτίζεται από ταινίες με θέμα τη ζωή και το έργο μεγάλων εικαστικών καλλιτεχνών, αλλά και με μια έκθεση φωτογραφίας, που βρίσκεται στον πρώτο όροφο της Αποθήκης Γ. Η είσοδος για τις προβολές κατά τη διάρκεια του έτους θα είναι 3 ευρώ για μέλη, 4 για μη μέλη, ενώ η κάρτα μέλους θα κοστίζει μόλις 1 ευρώ.

**ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΤΙΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΤΟΥ
ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ,
ΚΑΘΟΡΙΖΕΙΣ
ΠΙΟ ΚΑΛΑ
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΣΟΥ**

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΒΡΑΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΕΠΟΧΗΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΘΘΟΝΗ

Ο Έλληνας σκηνοθέτης και διευθυντής της γαλλικής Cinémathèque βρέθηκε στη Θεσσαλονίκη, όχι μόνο για να παρουσιάσει την τελευταία του ταινία, *Le Capital*, αλλά επίσης και για να χαιρετίσει την Ταινιοθήκη της Θεσσαλονίκης, που εγκαινιάζει αυτήν την εβδομάδα τη λειτουργία της με ειδικές προβολές στο Μουσείο Κινηματογράφου, όπου και θα στεγάζεται, και μια έκθεση φωτογραφίας στην Αποθήκη Γ.

συνέντευξη στην Γκέλυ Μαδεμλή

Ποιο είναι για σας το πρώτο μέλημα μιας ταινιοθήκης στη σημερινή εποχή;

Ο ρόλος μιας ταινιοθήκης είναι να βρίσκει τις εικόνες μιας εποχής, να τις σώζει και κυρίως να τις δείχνει, και μάλιστα σε καλή κατάσταση. Επίσης να τις δείχνει, όχι σε μικρές οθόνες, αλλά σε μεγάλες, γιατί η σχέση που αναπτύσσει κανείς με αυτό που βλέπει είναι εντελώς διαφορετική. Γνωρίζοντας τις ταινίες του παρελθόντος, καθορίζεις πιο καλά το μέλλον σου. Αυτή είναι η φιλοσοφία, τουλάχιστον, της Γαλλικής Ταινιοθήκης.

Βρεθήκατε στη θέση του Προέδρου της ταινιοθήκης πέντε χρόνια μετά το θάνατο του ιδρυτή της, Ανρί Λανγκλουά. Ποιο είναι το κληροδότημα που παραλάβατε;

Ο Λανγκλουά έβαλε τις βάσεις για τη μετέπειτα δραστηριότητά της, γιατί ήταν υπέρμαχος της διάσωσης της κάθε ταινίας. Δεν ήθελε να κάνει διακρίσεις. Κάποια ταινία που σήμερα είναι αισθητικά πρωτοποριακή, αύριο μπορεί να μην είναι, και το αντίστροφο. Αυτό ισχύει και στον τομέα της προβολής, αλλά και στο τομέα της συντήρησης.

Πώς ήταν η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή;

Το ψηφιακό έχει ένα μεγάλο πρόβλημα σε ό,τι αφορά την συντήρηση των ταινιών. Μια ταινία αντέχει σε ψηφιακό φορμά για 10-15 χρόνια, αλλά μετά σβήνεται, και πρέπει να ξαναγίνει απ' την αρχή! Γι' αυτό το λόγο ψάχνουμε να βρούμε μια λύση, προς το παρόν περνάμε αυτές τις ταινίες σε φιλμ, γιατί η εμπειρία μας μάς έχει δείξει πως για 70-80 χρόνια μπορούμε να έχουμε πολύ καλή απόδοση μιας κόπιας.

Και τα προβλήματα αποθήκευσης που ανακύπτουν;

Φυσικά, έχουμε πολλά προβλήματα, γιατί οι μπομπίνες πρέπει να φυλάσσονται σε σταθερή θερμοκρασία και υγρασία, και οι θήκες πρέπει να ανανεώνονται κάθε τρεις και λίγο, γιατί υφίστανται πολλές χημικές αλλοιώσεις. Αυτός όμως είναι και ο λόγος που έχουμε 200 ανθρώπους να δουλεύουν πάνω σ' αυτό.

Βασικό θέμα κάθε ταινίας σας, άρα και της τελευταίας σας, *Le Capital*, που προβάλλεται στο φεστιβάλ, είναι το πολιτικό κλίμα της κάθε εποχής. Ποιες είναι οι πολιτικές προεκτάσεις της λειτουργίας μιας Ταινιοθήκης;

Δεν μπορώ να μιλήσω με σιγουριά για την Ταινιοθήκη, αλλά σίγουρα μπορώ να μιλήσω για τις ταινίες, που έχουν διαμορφώσει συνειδήσεις.

Καμικάζι

Τότε όλα ήταν ταινίες: μια κινηματογραφική επέλαση, ένας βίαιος πόλεμος με το άσχημο μέλλον μας – έπρεπε να το κατακτήσουμε, να το αλλάξουμε, έπρεπε να προλάβουμε, να προλάβουμε, να νιώσουμε επαρκείς και σ' αυτό, και σ' εκείνο, και στο άλλο είδος, και στον σινεμά εκείνης της χώρας, μα και της άλλης, και σαφώς σε όλες τις σχολές, στον εμπορικό και στον ποιοτικό και στον ευρωπαϊκό και στον αμερικανικό και στον ινδικό, και στις κλασικές, και στις βωβές, και στο νουάρ, και στην κωμωδία – σε ό,τι ήταν εικόνα, εναλλαγή χρόνου και χώρου, σε καθετί που ήταν βλέμμα και, εντέλει, αφήγηση. Τότε, που όλα ήταν ταινίες (κι εμείς παιδιά που πολεμάγαμε με το άσχημο μέλλον μας), η πόλη για μας ήταν οι αίθουσές της, και το ασθματικό μας τρέξιμο από τη μία στην άλλη, σχεδόν όπως αυτό των νεαρών με τα μακριά μαλλιά και τα παλιά μηχανάκια με τις σπασμένες εξατμίσεις που έτρεχαν διαβολεμένα από σινεμά σε σινεμά μοιράζοντας, στα διαλείμματα, τις μπομπίνες. Τους έλεγαν καμικάζι, και πράγματι ήταν. Τους περιμέναμε με αγωνία καπνίζοντας στο φουαγέ και τους θαυμάζαμε.



Του Κυριάκου Αθανασιάδη

Έπειτα, κι ενόσω ο πόλεμος συνεχιζόταν (με τρομερές απώλειες), όλα έδειχναν να 'χουν πάρει έναν πιο στρωτό, πιο πατημένο δρόμο, με ολοένα και σαφέστερες επιλογές, αν και όχι κατ' ανάγκην σοφότερες, και με πολλές αγάπες, και φυσικά με ακόμη περισσότερες άγνωστες λέξεις. Όλο και περισσότερες άγνωστες λέξεις, ένα πελώριο πεδίο άγνωστων λέξεων. Είχαμε κατακτήσει ένα τόσο δα ύψωμα όλο κι όλο, και το κρατάγαμε με τα δόντια. Και είχαμε ήδη αρχίσει να καταλαβαίνουμε πως δεν ήταν γραφτό να νικήσουμε το άσχημο μέλλον.

...Κι έπειτα μαυρίζει και χαρακώνεται η ταινία, και το σελιλόιντ κόβεται, και βρίσκομαι μ' ένα δίσκο καφέδες στο χέρι, και μ' όλους εκείνους τούς τόσο γνωστούς και τόσο λαμπρούς επισκέπτες της πόλης να σερβίρω, εκεί στο Ντορέ, που έρχονταν κατά πλήθη από το Αριστοτέλειον απέναντι, ξιφουλκώντας πριν καν καθίσουν. Τους ήξερα, τους περίμενα κάθε χρόνο τέτοιες μέρες, και με γοήτευαν – ακόμη και όσοι μού ήταν αντιπαθείς. Και, φυσικά, όλοι τους πέρναγαν και μέσα, στο σαλόνι του Κανελλόπουλου, και έσφιγγαν με χαμόγελα το χέρι του κυρίου Τάκη, που τους ανταπέδιδε τις φιλοφρονήσεις καθώς ανασηκωνόταν λίγο με λυγισμένα γόνατα.

Ήμουν, κατά κάποιον τρόπο, φίλος του – εννοώ: ναι, γκαρσόνι εγώ και θαμώνας εκείνος (καθόταν άπειρες ώρες στον καναπέ του), αλλά μαλώναμε συχνά για τα κινηματογραφικά, και κάναμε και ωραία σχέδια για εκείνη την επόμενη ταινία του. Εκείνη που θα πολέμαγε το άσχημο μέλλον. Το 'χα μεγάλο όνειρο να ανακατευτώ ως οτιδήποτε μ' εκείνο το φιλμ, ακόμα και σαν γκαρσόνι. Ίσως – δεν ξέρω – γι' αυτό σταμάτησα να πηγαίνω στο Φεστιβάλ από το '90 και μετά.

Έπειτα (μην ξεχνάς), χάθηκε και ο τελευταίος καμικάζι. Και, έπειτα, σιγουρεύτηκα πως ποτέ, ποτέ δεν μπορούμε να νικήσουμε το άσχημο μέλλον. Μόνο να πασχίζουμε να το αφηγούμαστε.

ΚΑΙ Μ' ΟΛΟΥΣ ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΣΟ ΓΝΩΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΛΑΜΠΡΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΝΑ ΣΕΡΒΙΡΩ, ΕΚΕΙ ΣΤΟ ΝΤΟΡΕ, ΠΟΥ ΕΡΧΟΝΤΑΝ ΚΑΤΑ ΠΛΗΘΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ, ΞΙΦΟΥΛΚΩΝΤΑΣ ΠΡΙΝ ΚΑΝ ΚΑΘΙΣΟΥΝ. ΤΟΥΣ ΗΞΕΡΑ, ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΜΕΝΑ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΤΕΤΟΙΕΣ ΜΕΡΕΣ, ΚΑΙ ΜΕ ΓΟΗΤΕΥΑΝ – ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΟΣΟΙ ΜΟΥ ΗΤΑΝ ΑΝΤΙΠΑΘΕΙΣ

Ο Κυριάκος Αθανασιάδης είναι επιμελητής εκδόσεων, διευθυντής του διαδικτυακού ραδιοφώνου amagiradio.com και συγγραφέας. Σε λίγες μέρες κυκλοφορεί το μυθιστόρημά του Ζα Ζα, από τις εκδόσεις του βιβλιοπωλείου Free Thinking Zone.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ Μουσικής & Κινηματογράφου

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΒΑΦΟΠΟΥΛΕΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

<p>Τρίτη 6 / ώρα 21.00 "APERITO & FAMILIA DEL SUD" Συναυλία με μουσική του Nino Rota, Λίνα Παλερά - κλασική κιθάρα / φωνή, Δάνης Κουμαρτζής - κοντραμπάσο, Φίλιππος Κωσταβέλης - πιάνο, Χρήστος Τάσιος - κρουστά, Sise Kolombali - ακουστική κιθάρα / φωνή, Sista Tita - φωνή (Κινηματοθέατρο «Αλέξανδρος»)</p>	<p>Παρασκευή 9 / ώρα 21.00 "CINE & CONCERT" Κινηματογραφική συναυλία με το "Duo Passe - Partout". Δύο ασπρόμαυρες κωμωδίες του Buster Keaton με ζωντανή μουσική επένδυση με τους Ευτυχία Βενιωτά - πιάνο Γιώργο Λυγερήδη - σαξόφωνο (Αίθουσα Θεάτρου Βαφοπούλειου)</p>
<p>Τετάρτη 7 / ώρα 21.00 "GULAG" Ρυθμός της σιωπής. Μουσικό Κολάζ με συνοδεία ψηφίδες από ταινίες του Werner Herzog. Θεόφιλος Σωτηριάδης - σαξό - φωνο, Κωνσταντίνος Ράπτης - μπαγιάν (ακορντεόν κοντσέρτου) (Κινηματοθέατρο «Αλέξανδρος»)</p>	<p>Σάββατο 10 / ώρα 21.00 "GROOVING SUCKERPUNCH" οπτικοακουστικό cine - party από την Καλλιτεχνική Ομάδα "The Groovy Movie Project" Δημήτριος Αδάμ - χειρισμός media server, Νίκος Συμεωνίδης - DJ (Μουσείο Νερού Θεσσαλονίκης)</p>

Είσοδος **Ελεύθερη**

6-10

ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2012

ΒΑΦΟΠΟΥΛΕΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
Γ. Βαφοπούλου 3, 54646, Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310424132-3, 2310425800

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η Αγορά (3-10 Νοεμβρίου 2012) είναι το αναπτυξιακό κομμάτι του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, που συγκεντρώνει ένα διεθνές δίκτυο επαγγελματιών και προσφέρει το χώρο, αλλά και τις συνθήκες για συναντήσεις, συζητήσεις και επαγγελματικές συμφωνίες σε μια φιλόξενη και επαγγελματική ατμόσφαιρα.

Όπως κάθε χρόνο, διανομείς, παραγωγοί, sales agents και αντιπρόσωποι διεθνών φεστιβάλ συναντιούνται επίσημα και ανεπίσημα στους χώρους του ξενοδοχείου Ηλέκτρα Παλάς, όπου στεγάζεται η Αγορά. Φέτος, χάρη και στη συμβολή του ΕΣΠΑ, οι ξένοι επαγγελματίες θα ξεπεράσουν τους 150.

Ειδικά φέτος θα παρευρεθούν αντιπρόσωποι από τα σημαντικότερα διεθνή φεστιβάλ όπως Κάννες, Βερολίνο, Βενετία, και όπως Λοκάρνο, Ρότερνταμ, Κάρλοβι Βάρι, Εδιμβούργο, Σαράγιεβο και Σόφια θα είναι εκεί για να επιλέξουν ταινίες από τα επιμέρους τμήματα της Αγοράς.

Agora Film Market, Φόρουμ Συμπαγωγών Crossroads και Agora Works in Progress

είναι οι τρεις βασικοί πυλώνες για την προώθηση της ελληνικής ταινίας και της ελληνικής παραγωγής αλλά και της ευρύτερης παραγωγής της μεσογειακής και βαλκανικής περιοχής.

300 ταινίες βρίσκονται στην ψηφιοποιημένη ταινιοθήκη **Agora Film Market**, οι οποίες έχουν την ευκαιρία να παρουσιαστούν σε επαγγελματίες του χώρου (εκπροσώπους εταιριών πωλήσεων-sales agents, διανομείς, εκπροσώπους φεστιβάλ), καθώς και σε δημοσιογράφους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η Agora Film Market προωθεί την πλειοψηφία των ταινιών που συγκαταλέγονται στο επίσημο πρόγραμμα του φεστιβάλ όπως και ταινίες από τις γεωγραφικές περιοχές της Κεντρικής Ευρώπης, των Βαλκανίων και της Μεσογείου, καθώς και μια επιλογή ελληνικών ταινιών παραγωγής των δύο τελευταίων ετών.

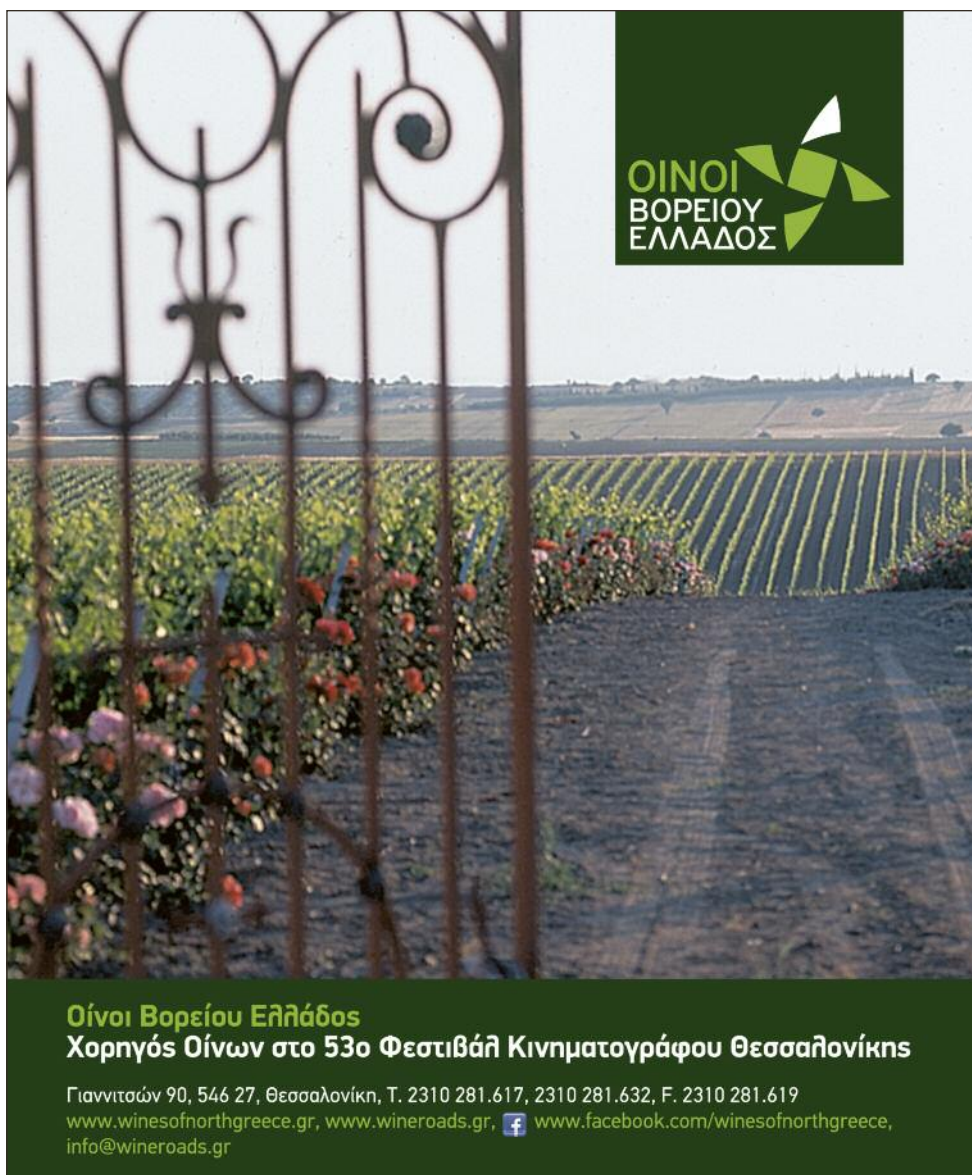
Φέτος στα **Agora Works in Progress** συμμετέχουν **12 ταινίες**, οι οποίες βρίσκονται στην τελική τους φάση και θα προβάλουν στους ειδικούς καλεσμένους **μερικά λεπτά** από το υλικό τους. Με αυτό τον τρόπο, οι

150 ΞΕΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
300 ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ
12 ΤΑΙΝΙΕΣ ΣΕ ΤΕΛΙΚΗ ΦΑΣΗ
17 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

συγκεκριμένοι επαγγελματίες έχουν τη δυνατότητα να είναι οι πρώτοι που θα ανακαλύψουν ταινίες μεγάλου μήκους από την Μεσόγειο, την κεντρική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, σε ένα στάδιο αμέσως πριν την ολοκλήρωσή τους.

Το φετινό 8ο Φόρουμ Συμπαγωγών **Crossroads**, με επικεφαλής την Marie-Pierre Macia, επέλεξε **17 κινηματογραφικά σχέδια**, βάση της ποιότητας του σεναρίου, της δημιουργικής ομάδας και των πιθανοτήτων ολοκλήρωσης της ταινίας. Οι παραγωγοί και σκηνοθέτες αυτών των 17 κινηματογραφικών σχεδίων θα έχουν την δυνατότητα να παρουσιάσουν και να συζητήσουν τα σχέδιά τους επίσημα και ανεπίσημα με συμπαγωγούς, διανομείς, εκπροσώπους εταιριών πωλήσεων (sales agents) και ειδικούς κορυφαίων τομέων παραγωγής.

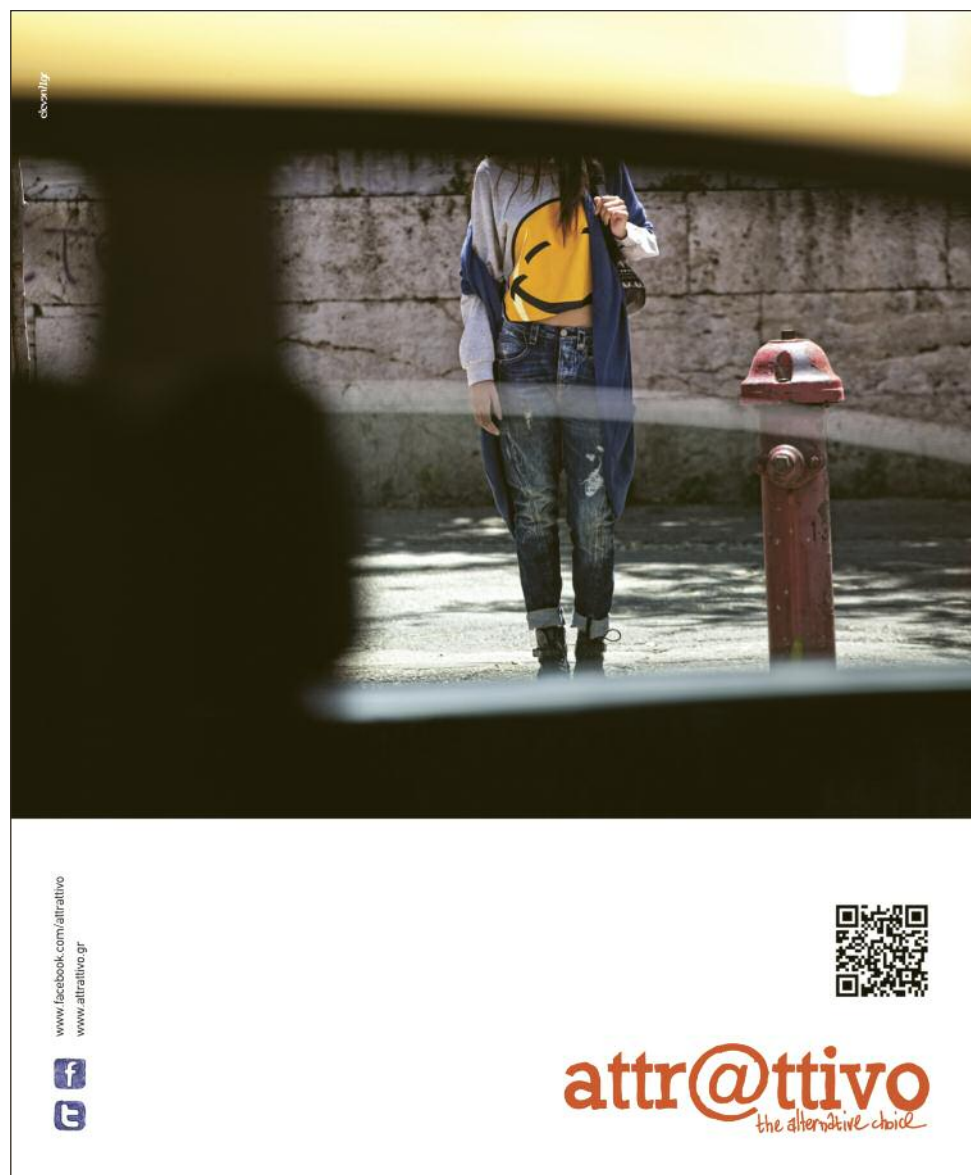
Σκοπός της Αγοράς, είναι η προώθηση ολοκληρωμένων ταινιών, η υποστήριξη και η δυνατότητα εύρεσης χρηματοδότησης για τις καινούργιες παραγωγές καθώς και η δικτύωση των Ελλήνων σκηνοθετών και παραγωγών με κορυφαίους διεθνώς επαγγελματίες.



ΟΙΝΟΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Χορηγός Οίνων στο 53ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Γιαννιτσών 90, 546 27, Θεσσαλονίκη, Τ. 2310 281.617, 2310 281.632, F. 2310 281.619
www.winesofnorthgreece.gr, www.wineroads.gr, www.facebook.com/winesofnorthgreece, info@wineroads.gr



www.facebook.com/attrattivo
www.attrattivo.gr

attr@ttivo
the alternative choice

10

ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΡΑ,
ΚΑΘΕ 1 ΩΡΑ
ΕΝΑ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ
MILES&BONUS
ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ
ΔΩΡΕΑΝ
ΜΕ ΕΞΑΡΓΥΡΩΣΗ ΜΙΛΙΩΝ.



SONOSQUARE

Το Miles&Bonus, το πρόγραμμα πιστότητας της Aegean, κλείνει 10 χρόνια!

10 χρόνια τώρα, τα μέλη του προγράμματος εξαργυρώνουν τα μίλια τους και ταξιδεύουν δωρεάν σε περισσότερους από 193 προορισμούς σε όλο τον κόσμο, μέσω του δικτύου της Star Alliance.

Γίνε και εσύ μέλος τώρα και κέρδισε διπλάσια bonus μίλια εγγραφής!

Μάθε περισσότερα στο www.aegeanair.com ή στο mobile.aegeanair.com



LEON & PARTNERS



Στηρίζουμε τις τέχνες

www.skai.gr

ΣΚΑΪ

Η ΜΑΣΤΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ

της Σοφίας Νικολαΐδου

Ο Φινλανδός Άκι Καουρισμάκι, αλλά και ο Νταρεζάν Ομιρμπάγεφ, σκηνοθέτης του *Μαθητή* από το Καζακστάν, ξαναδιαβάζουν το *Έγκλημα και Τιμωρία* του Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι. Ο Τούρκος Ζέκι Ντεμίρκουμπουζ επέλεξε ένα άλλο έργο του Ρώσου κλασικού, το *Υπόγειο*, και το μετέφερε στον κόσμο του *Μέσα*. Ο Γκάι Μάντιν, πάλι, ρίχνει μια λοξή ματιά στην Οδύσσεια του Ομήρου, μέσα από την *Κλειδαρότρυπά* του. Η σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου έχει απασχολήσει κριτικούς, ακαδημαϊκούς, συγγραφείς και καλλιτέχνες. Κάποια που κινείται ανάμεσα σε αυτούς τους χώρους μοιράζεται με το *Πρώτο Πλάνο* δυο σκέψεις της.

Ερώτημα 1ο: Έβλεπε ο Όμηρος σινεμά; Έβλεπε. Και πολύ μάλιστα. Αν διαβάσουμε μια σκηνή μάχης, για παράδειγμα, από την ιλιαδική ραψωδία Ε, θα βγάλουμε το συμπέρασμα ότι οι τεχνικές του κινηματογράφου είναι κυριολεκτικά αρχαίες. Δεν περιμέναμε να εφευρεθεί ο κινηματογράφος για να δούμε σινεμά. Οι σπλάτερ σκηνές μάχης, η κίνηση του αφηγηματικού φακού, το αφηγηματικό μοντάζ, το ζουμάρισμα στη λεπτομέρεια και άλλα πολλά ανιχνεύονται στο πρώτο ευρωπαϊκό λογοτεχνικό κείμενο, την Ιλιάδα.

Ο κινηματογράφος μάς έμαθε να αναγνωρίζουμε τις κινηματογραφικές τεχνικές στη λογοτεχνία με τον ίδιο τρόπο που ο Τέρνερ μας έμαθε να βλέπουμε τη λονδρέζικη ομίχλη: μια ομίχλη που υπήρχε, φυσικά, πριν να τη ζωγραφίσουν σε πί-



ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΦΣΚΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ
Σκηνή από την πρώτη ταινία
που σκηνοθέτησε μόνος του ο
Άκι Καουρισμάκι, το *Έγκλημα και
τιμωρία* (1983).

νακα. Μόλις όμως ο Τέρνερ την αποτύπωσε με τα λάδια του, τότε την είδαμε για πρώτη φορά.

Ερώτημα 2ο: Υπήρχε λογοτεχνία πριν από το σινεμά;

Ακούγεται παράλογο, ε; Από τον εικοστό αιώνα και μετά, άλλαξε η πεζογραφία. Άλλαξε γιατί γνώρισε το σινεμά. Σκεφτείτε τα μυθιστορήματα του 19ου αιώνα: μακρές περιγραφές, αργόσυρτα τοπία. Και μετά γεννήθηκε το αφηγηματικό μοντάζ. Ζαπάρισμα στις σκηνές, καταγιστική πλοκή, νευρικές ατάκες. Ποτέ ξανά δεν θα αφιερωθεί ένα ολόκληρο κεφάλαιο για την περιγραφή όλων των αγαλμάτων μιας εκκλησίας, όπως έκανε ο Βίκτωρ

Ουγκώ στην *Παναγία των Παρισίων*.

Αναγνώστης και συγγραφέας, έχουν πλέον εκπαιδευτεί στο να προσλαμβάνουν την πραγματική πραγματικότητα, υιοθετώντας την κινηματογραφική οπτική. Ο αναγνώστης διαβάζει και ο συγγραφέας γράφει έχοντας στο πίσω μέρος του μυαλού τους τον κινηματογράφο. Έτσι λοιπόν, ο αναγνώστης συχνά αναζητεί στη λογοτεχνία την αναπαραστατική αφήγηση του σινεμά. Ή χειρότερα: τη γραμμική αναπαραστατική αφήγηση της τηλεόρασης.

Και κάτι τελευταίο, προσωπικό. Πηγαίνω σινεμά, φανατικά και ιδιοτελώς. Κλέβω κόλπα. Υπάρχουν σκηνές στα βιβλία μου, που δεν θα μπορούσα να τις γράψω, αν

δεν είχα ξοδέψει ατελείωτες (εργατο)ώρες στη μεγάλη οθόνη. Ράδιο σίτυ των παιδικών μου χρόνων, Θυμέλη, Αίας, Ανατόλια, Έσπερος, Μακεδονικόν, Βακούρα, Assos-Odeon, Ολύμπιον, Φαργκάνη. Ξέρω πολύ καλά πώς μυρίζει η κάθε αίθουσα, πότε την έβαψαν, πότε άλλαξαν καρέκλες, πότε έκλεισε. Θυμάμαι ατάκες από ταινίες που είδα εκεί, ανεξίτηλες σκηνές.

Κι αν με ρωτήσετε τι κοινό έχει ένας συγγραφέας με ένα σκηνοθέτη, το πρώτο που θα σκεφτώ είναι πως και οι δύο είμαστε χειρώνακτες. Κοινώς, μαστόρια.

Η Σοφία Νικολαΐδου είναι συγγραφέας. Από το *Μεταίχμιο*, μόλις κυκλοφόρησε το νέο της μυθιστόρημα *Χορεύουν οι ελέφαντες*.

Στο φεστιβάλ



theveryclosedcircle.blogspot.com

DEN EXOUME PROSCIUTTO PARMAS...

...Έχουμε προσούτο Δράμας!

...και σύγκλινο Μάνης, χοιρινό απάκι από την Κρήτη, μορταδέλα από τη Μακεδονία, λουκάνικα από την Κρήτη, νούμπουλο από την Κέρκυρα, παστουρμά, παστράμι και χοιρομέρια από τη Δράμα, σαλάμι αέρος από τη Λευκάδα και πολλά ακόμη ελληνικά αλλαντικά!

Π Θεσσαλονίκη Δ Ι. Κούσκουρα 5 Τ 2310 284224
E info@ergonproducts.gr U www.ergonproducts.gr
www.facebook.com/ergonproducts.gr

ΕΡΓΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΖΕΔΟΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

www.ergonproducts.gr



COCINA DE MERCADO



COCINA DE MERCADO.
Η κουζίνα της αγοράς. Η κουζίνα των ακτών της Μεσογείου...
Κάθε μέρα ανακαλύπτουμε τα καλύτερα υλικά που βρίσκουμε στην αγορά (mercado) δημιουργώντας γευστικές συνταγές με αγάπη και ειλικρίνεια.

Τώρα μπορούμε και σας τα προσφέρουμε κάθε μεσημέρι Δευτέρα έως Σάββατο αλλά και κάθε Τρίτη βράδυ σε ένα πλήρες menu των 10€ κατ' άτομο!

Φράγκων 2-4, Θεσσαλονίκη, 2310 532503
www.puntoes.gr

! Party Φεστιβάλ
Δευτέρα
5 Νοεμβρίου

.ES
COCINA
COCTELERIA
ARTE



ΑΝΑΖΗΤΑΣ ΤΗΝ ΠΑΡΕΑ ΤΗΣ

ΡΕΤΣΙΝΑ ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑ ΑΝΑΖΗΤΑΣ ΤΗΝ ΠΑΡΕΑ ΤΗΣ

ΣΕ ΚΑΘΕ ΓΕΙΤΟΝΙΑ, ΟΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΛΗ ΠΑΡΕΑ, ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ Η ΡΕΤΣΙΝΑ ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑ. ΤΟ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΣΙ ΜΕ ΤΟ ΛΑΜΠΡΟ ΧΡΩΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΑΡΩΜΑ. ΠΡΟΣΙΤΗ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ, ΕΧΕΙ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΝΑ ΦΕΡΝΕΙ ΚΟΝΤΑ ΤΙΣ ΖΩΕΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΑ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΜΕ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΑ. ΤΑ ΠΟΤΗΡΙΑ ΓΕΜΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΡΔΙΕΣ "ΞΕΚΛΕΙΩΘΟΥΝ".

Η ρετσίνα είναι ένα κρασί που παράγεται αποκλειστικά στην Ελλάδα και δεν επιτρέπεται η παραγωγή της σε άλλη χώρα του κόσμου. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία εντάσσεται στα κρασιά με την ένδειξη «Όνομασία κατά Παράδοση», τα οποία παράγονται σύμφωνα με παραδοσιακές μεθόδους μίας συγκεκριμένης περιοχής ή χώρας.

Επίσημος
υποστηρικτής



ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
www.filmfestival.gr

f www.facebook.com/malamatina.official

www.apolafste.ypefthina.eneap.gr

Απολαύστε υπεύθυνα

THESSALONIKI CINÉMATHÈQUE INAGURATION

The Thessaloniki International Film Festival announces the inauguration of the Thessaloniki Cinémathèque, a cultural event for the city with the most cinephile of all audiences. Greek auteur Costa Gavras, President of the French Cinémathèque, will announce its launch; it will be appropriately housed in the Thessaloniki Film Museum at the pier. Its year-round operations will include lectures and open discussions, screenings of new films, as well as presentations of classic films and masterpieces of international cinema and retrospectives.

IN THE HOUSE

Finnish director Aki Kaurismaki and Iranian Bahman Ghobadi meet up in Thessaloniki. Their very different and unique oeuvres are distinct for their deep humanity. They will meet the press and Thessaloniki audiences in press conferences and in the screening rooms, discussing their films with the viewers.

TIME TO PLAY

Jacques Tati's 1967 striking film masterpiece, *Playtime*, will be screened for the

A HOME FOR CINEMA

by Lilly Papagianni

Thessaloniki audiences, on the occasion of the 60-year anniversary of the prestigious French film review *Positif*. The film will be presented by Eric Derobert, one of *Positif's* foremost critics, who will remind us why the Monsieur Hulot adventure is today more timely than ever.

IN THEIR OWN WORDS:

Aki Kaurismaki
Open Horizons Tribute

My characters don't really suffer, since they seem to be realists in the deepest meaning of the word. They know that they are not living in the best possible world, but their endless optimism makes pessimism impossible.

Cristian Mungiu
Balkan Survey Tribute

I am interested in finding complex, layered, stories. I guess –looking backwards– I am interested in situations and aspects that reveal how relative our choices in certain given situations are.

Elias Yiannakakis (Joy)
International Competition

That I have mostly made documentaries in my career definitely influences how *Joy* was made: the choice for a style that is based on observation, rather than explanation, the simplicity and minimalism are elements inextricably linked to the documentary genre.

Alexander Nally (The Telemachy)
Greek Films

I have always found Telemachus a fascinating and underrated character. He is a pawn in Homer's epic poem, but floods the story with emotion and drama. The overriding theme of his character is his search for identity.

Vasily Sigarev (Living)
International Competition

Living is not a film about death. Death is only part of life, and not the reverse. Therefore it is a film about life.

Hüseyin Tabak (Your Beauty Is Worth Nothing) – *Open Horizons*

As far as I'm concerned, there is no better protagonist than this 12-year-old boy

who had to leave his home and is immediately expected to integrate into a new school and society in a foreign country. At the same time, he mutely watches the family turmoil – he is a passive observer, but an active sufferer.

Manolis Damianakis
(Kane Koummando) – *Greek Films*

We have searched for our identity [as Greeks] in foreign and unequally structured political systems and problematic economic models, remnants of the contemporary Western... globalized culture. We are now given a golden opportunity to make personal revolutions, in the way we think and act.

Sharon Bar-Ziv (Room 514)
Open Horizons

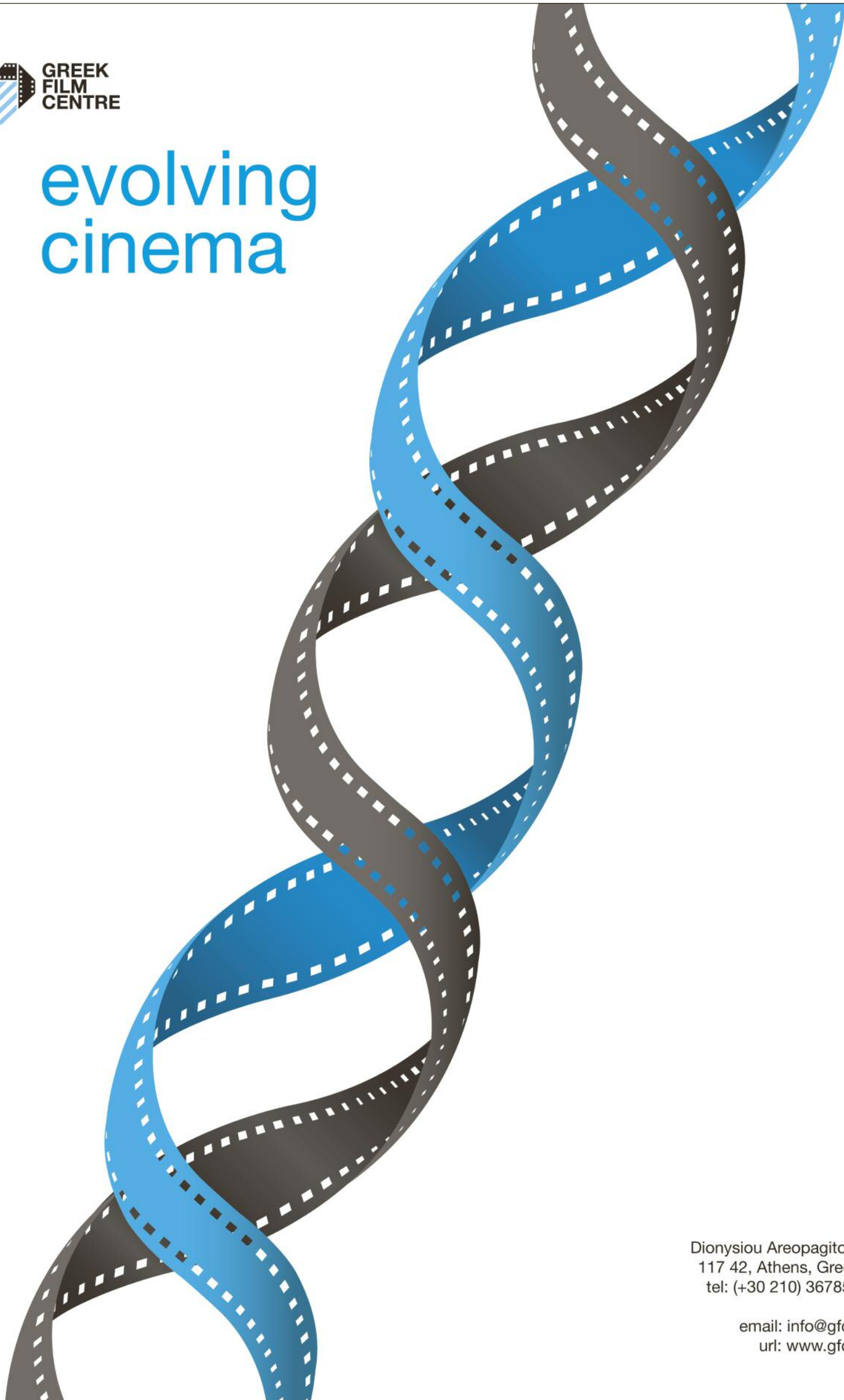
The film, which was inspired by real events, is like a microcosm representing the duality of the core values and the beliefs of the average Israeli citizen.

Don't miss the always fun **f.ES.tival party**, Monday 5/11, at the Punto Es (.es) bar Restaurant at 21:00. It's time to get to know each other outside the movie theater!





evolving cinema



Dionysiou Areopagitou 7
117 42, Athens, Greece
tel: (+30 210) 3678500

email: info@gfc.gr
url: www.gfc.gr



Η ΕΡΤ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ



ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

www.ert.gr